

Samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar

1. janúar til 30. september 2017

Þessi síða er vísitandi höfð auð.

Efnisyfirlit

Blaðsíða

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra	1 - 2
Könnunaráritun óháðra endurskoðenda	3
Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017	5
Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2017	6
Eiginfjáryfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017	7
Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017	8 - 9
Skýringar við árshlutareikning	10 - 46

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Landsbankinn er leiðandi í fjármálaþjónustu hér á landi og býður einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum upp á alhliða vöruframboð og þjónustu á sviði fjármála. Samandreginn árshlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. (hér eftir nefndur „Landsbankinn“ eða „bankinn“) fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2017 hefur að geyma árshlutareikning bankans og dótturfélaga (hér eftir „samstæðan“).

Rekstur tímabilsins

Hagnaður samstæðunnar fyrstu níu mánuði ársins 2017 nam 16.841 milljónum króna. Í lok þessa tímabils nam eigið fé samstæðunnar 243.132 milljónum króna og heildareignir námu 1.198.958 milljónum króna. Eiginfjárhlutfall samstæðunnar, reiknað út samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki, var 26,8% í lok þriðja ársfjórðungs 2017.

Þann 25. október 2017 hækkaði alþjóðlega matsfyrirtækið S&P Global Ratings lánshæfiseinkunn Landsbankans úr BBB-/A-2 í BBB+/A-2 með stöðugum horfum. Mat á stöðugum horfum endurspeglar væntingar S&P um hagstæða þróun efnahagsmála hér á landi og að fjárhagsstaða Landsbankans haldist áfram mjög sterk.

Áhættuþættir

Útlán bankans hafa aukist nokkuð það sem af er árinu. Þrátt fyrir það hafa útlánagæði haldist stöðug á fyrstu níu mánuðum ársins 2017 og útlánaáætla safnsins hefur aukist óverulega. Þann 30. september 2017 var lausafjárþekja samstæðunnar 158% og hrein stöðug fjármögnunarþekja erlendra mynta 184%. Lausafjár- og fjármögnunarhlutföll samstæðunnar eru yfir lögbundnum lágmarkskröfum og innan áhættuvilja bankans.

Horfur

Uppfærð hagspá Hagfræðideildar Landsbankans frá því í maí gerir ráð fyrir að hagvöxtur verði 6,7% á þessu ári en að vöxturinn verði 3,5% á næsta ári og 2,6% árið 2019. Verðbólga síðustu mánaða hefur reynst lægri en Hagfræðideildin spáði í maí þrátt fyrir að gengi krónunnar hafi verið veikara en vænst var. Koma þar m.a. til áhrif aukinnar samkeppni á smásölumarkaði sem hafa verið meiri og víðtækari en almennt var búist við. Í maí gerði Hagfræðideildin ráð fyrir að verðbólgan færi lítillega yfir verðból gumarkmiðið á fjórða ársfjórðungi þessa árs og fyrsta fjórðungi næsta árs. Líkur á þeirri þróun hafa minnkað verulega og bendir spá deildarinnar í dag til þess að verðbólgan verði undir verðból gumarkmiðinu á næstu fjórðungum.

Bankinn leggur áfram áherslu á að innleiða stefnu sína með það að markmiði að skila ásættanlegri arðsemi til lengri tíma litið. Hagnaður á þriðja ársfjórðungi 2017 var lægri en á sama tíma árið áður en hagnaður á fyrstu níu mánuðum ársins 2017 var lítið eitt hærri en á sama tímabili árið 2016. Horfur eru áfram góðar fyrir árið í heild.

Yfirlýsing bankaráðs og bankastjóra

Samandreginn árshlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2017 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu fyrir fyrirtæki í áframhaldandi rekstri.

Það er álit okkar að samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar fyrstu níu mánuði ársins 2017, efnahagsreikningi samstæðunnar þann 30. september 2017 og af breytingum á handbæru fé fyrstu níu mánuði ársins 2017.

Það er enn fremur álit okkar að samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar lýsi megináhættum og óvissupáttum sem að samstæðunni steðja.

Yfirlýsing bankaráðs og bankastjóra (framhald)

Bankaráð og bankastjóri staðfesta hér með samandreginn árs hlutareikning samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2017 með áritun sinni.

Reykjavík, 26. október 2017

Bankaráð

Helga Björk Eiríksdóttir

formaður bankaráðs

Berglind Svavarsdóttir

Hersir Sigurgeirsson

Magnús Pétursson

Einar Þór Bjarnason

Jón Guðmann Pétursson

Sigríður Benediktsdóttir

Bankastjóri

Lilja Björk Einarsdóttir

Könnunaráritun óháðra endurskoðenda

Til bankaráðs og hluthafa Landsbankans hf.

Inngangur

Við höfum kannað meðfylgjandi samandreginn samstæðuárshlutareikning Landsbankans hf. (hér eftir árshlutareikningur) fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2017, sem hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Bankaráð og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu á samandregnum árshlutareikningi í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal um árshlutareikninga, IAS 34, sem samþykktur hefur verið af Evrópusambandinu. Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um samandregna árshlutareikninginn og er byggð á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410 um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Könnun árshlutareiknings felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum, ásamt greiningum og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit á árshlutareikningnum.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að samandreginn árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu bankans á tímabilinu 1. janúar – 30. september 2017, efnahag bankans 30. september 2017 og breytingu á handbæru fé á tímabilinu 1. janúar – 30. september 2017, í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal um árshlutareikninga, IAS 34, sem samþykktur hefur verið af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 26. október 2017

Grant Thornton endurskoðun ehf.

Davíð Arnar Einarsson
Löggiltur endurskoðandi

J. Sturla Jónsson
Löggiltur endurskoðandi

Þessi síða er vísitandi höfð auð.

Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017

Skýringar		2017 1.7-30.9	2016 1.7-30.9	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
	Vaxtatekjur	14.916	15.528	46.586	48.371
	Vaxtagjöld	(6.022)	(6.932)	(19.516)	(22.164)
5	Hreinar vaxtatekjur	8.894	8.596	27.070	26.207
6	Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	766	2.144	2.067	4.419
	Hreinar vaxtatekjur eftir hreina virðisbreytingu og virðisrýrnun útlána og krafna	9.660	10.740	29.137	30.626
	Þjónustutekjur	2.923	2.634	8.671	7.652
	Þjónustugjöld	(764)	(619)	(2.080)	(1.743)
7	Hreinar þjónustutekjur	2.159	2.015	6.591	5.909
8	Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	509	(534)	5.514	797
9	Hreinn gengismunur	(10)	25	(893)	33
10	Aðrar tekjur og (gjöld)	36	864	1.293	4.327
	Aðrar rekstrartekjur	535	355	5.914	5.157
	Rekstrartekjur samtals	12.354	13.110	41.642	41.692
11	Laun og launatengd gjöld	3.163	3.096	10.308	10.409
12	Annar rekstrarkostnaður	2.475	2.230	7.378	7.173
	Rekstrargjöld samtals	5.638	5.326	17.686	17.582
	Hagnaður fyrir skatta	6.716	7.784	23.956	24.110
13	Tekjuskattur	(1.648)	(1.937)	(4.615)	(5.440)
14	Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(880)	(745)	(2.500)	(2.270)
	Hagnaður tímabilsins	4.188	5.102	16.841	16.400
	Hagnaður tímabilsins tilheyrir:				
	Hluthöfum bankans	4.188	5.103	16.841	16.390
	Hlutdeild minnihluta	0	(1)	0	10
	Hagnaður tímabilsins	4.188	5.102	16.841	16.400
	Hagnaður á hlut				
30	Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,18	0,21	0,71	0,69

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2017

Skýringar		30.9.2017	31.12.2016
Eignir			
18	Sjóður og innstæður í Seðlabanka	33.157	30.662
15, 19, 50	Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	160.223	154.892
15, 20	Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	31.049	26.688
15, 21	Afleiðusamningar	1.787	278
22, 50	Útlán og kröfur á lánastofnanir	41.485	20.408
23, 50	Útlán og kröfur á viðskiptavinum	905.927	853.417
	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum með hlutdeildaraðferð	1.096	1.184
	Rekstrarfjármunir	5.228	5.452
	Óefnislegar eignir	2.969	2.634
24	Aðrar eignir	11.660	8.093
25	Eignir í sölumeðferð	4.377	7.449
Eignir samtals		1.198.958	1.111.157
Skuldir			
	Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	21.946	20.093
	Innlán frá viðskiptavinum	638.781	589.725
21	Afleiðusamningar og skortstöður	1.469	1.729
26, 50	Lántaka	267.853	223.944
	Frestuð skattskuldbinding	54	85
27	Aðrar skuldir	25.339	22.867
25	Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	155	1.095
28	Víkjandi lán	229	388
Skuldir samtals		955.826	859.926
29	Eigið fé		
	Hlutfé	23.640	23.648
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.764	120.847
	Varasjóðir	14.381	10.875
	Óráðstafað eigið fé	84.347	95.834
Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans		243.132	251.204
	Hlutdeild minnihluta	0	27
Eigið fé samtals		243.132	251.231
Skuldir og eigið fé samtals		1.198.958	1.111.157

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Eiginfjárfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017

Skýringar

Hluthafar bankans										
Varasjóðir										
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2017	Hlutfé	Yfirverðs reikningur hlutafjár	Lögbundinn varasjóður	Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram greiddan arð	Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	Óráðstafað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Samtals	
Eigið fé 1. janúar 2017	23.648	120.847	6.000	4.583	292	95.834	251.204	27	251.231	
Hagnaður tímabilsins						16.841	16.841		16.841	
Flutt á bundið óráðstafað eigið fé				(1.161)	4.667	(3.506)	0		0	
Kaup á eigin hlutum	(8)	(83)					(91)		(91)	
Greiddur arður						(24.822)	(24.822)		(24.822)	
Sala dótturfélags							0	(27)	(27)	
29 Eigið fé 30. september 2017	23.640	120.764	6.000	3.422	4.959	84.347	243.132	0	243.132	
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2016										
Eigið fé 1. janúar 2016	23.782	122.105	6.000			112.614	264.501	30	264.531	
Hagnaður tímabilsins						16.390	16.390	10	16.400	
Flutt á bundið óráðstafað eigið fé				201	162	(363)	0		0	
Kaup á eigin hlutum	(120)	(1.127)					(1.247)		(1.247)	
Greiddur arður						(28.538)	(28.538)		(28.538)	
29 Eigið fé 30. september 2016	23.662	120.978	6.000	201	162	100.103	251.106	40	251.146	

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017

Skýringar		2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabilsins		16.841	16.400
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi		(26.708)	(24.149)
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum		(33.243)	(10.531)
Innheimtar vaxtatekjur		42.230	43.430
Greidd vaxtagjöld		(7.552)	(9.717)
Fenginn arður		1.540	329
Greiddur tekjuskattur og sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki		(5.309)	(5.336)
Handbært fé (til) frá rekstri		(12.201)	10.426
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir rekstrarfjármunir		(162)	(230)
Seldir rekstrarfjármunir		153	158
Eignfærðar óefnislegar eignir		(571)	(451)
Sala á dótturfélagi		148	(8)
Handbært fé til fjárfestingahreyfinga		(432)	(531)
Fjármögnunarhreyfingar			
Lántaka		101.610	100.008
Kaup á eigin hlutum		(91)	(1.247)
Endurgreiðsla á lántöku		(68.270)	(70.379)
Endurgreiðsla á víkjandi lánum		(156)	(246)
Greiddur arður		(24.822)	(28.538)
Handbært fé frá (til) fjármögnunarhreyfinga		8.271	(402)
Handbært fé í upphafi tímabilsins		21.252	24.257
Breyting á handbæru fé		(4.362)	9.493
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(627)	(740)
Handbært fé í lok tímabilsins		16.263	33.010
Handbært fé sundurliðað			
18 Sjóður og innstæður í Seðlabanka		33.157	52.822
22 Innstæður hjá lánastofnunum		11.100	12.261
18 Almenn og sértæk bindiskylda við Seðlabanka		(27.994)	(32.073)
Handbært fé í lok tímabilsins		16.263	33.010

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2017

Skýringar		2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi			
5	Hreinar vaxtatekjur	(27.070)	(26.207)
6, 46	Virðisrýmun útlána, krafna og ábyrgða	(952)	(4.419)
6	Breyting á framlagi vegna taps af gengistryggðum útlánun og kröfum á viðskiptavini	(1.115)	0
8	Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum	(5.514)	(797)
9	Hreinn gengismunur	1.520	707
	(Hagnaður) tap af sölu rekstrarfjármuna	(63)	11
	Hagnaður af sölu fullnustueigna	(1.009)	(1.167)
	Afskriftir	532	459
	Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarféлага með hlutdeildaraðferð	(152)	(446)
13	Tekjuskattur	4.615	5.440
14	Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	2.500	2.270
		(26.708)	(24.149)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum			
	Breytingar á bindiskyldu við Seðlabanka	(4.045)	(16.070)
	Breytingar á markaðsskuldabréfum og hlutabréfum	(6.312)	28.232
	Breytingar á útlánun og kröfum á lánastofnanir	(21.854)	(1.259)
	Breytingar á útlánun og kröfum á viðskiptavini	(44.083)	(37.328)
	Breytingar á eignasamstæðum til sölu	1.403	0
	Breytingar á öðrum eignum	(1.341)	(1.839)
	Breytingar á eignum í sölumeðferð	3.308	3.560
	Breytingar á skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka	1.838	(14.997)
	Breytingar á innlánun frá viðskiptavinun	38.051	22.984
	Breyting á skattskuld	(31)	(46)
	Breytingar á öðrum skuldum	809	6.237
	Breyting á skuldum vegna eigna í sölumeðferð	(986)	(5)
		(33.243)	(10.531)

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Skýring	Blaðsíða	Skýring	Blaðsíða
Almennt		Eiginfjárstýring	
1 Upplýsingar um félagið og samstæðuna.....	11	35 Eiginfjárkröfur.....	29
2 Grundvöllur reikningsskilanna.....	11	36 Eiginfjárgrunnur, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutföll	30
3 Mikilvægar reikningsskilaaðferðir.....	11-12	37 Vogunarlutfall.....	30
4 Starfsþættir.....	12-13	Áhættustýring	
Skýringar við rekstrarreikning		Útlánaáhætta	
5 Hreinar vaxtatekjur.....	14	38 Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir	
6 Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna.....	14	atvinnugreinum.....	31-32
7 Hreinar þjónustutekjur.....	14	39 Tryggingar og veðlutföll eftir atvinnugreinum	33
8 Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum.....	15	40 Tegundir trygginga.....	34
9 Hreinn gengismunur.....	15	41 Útlán og kröfur - skipting eftir vöktunarflokkum útlánaáhættu....	34-35
10 Aðrar tekjur og (gjöld).....	15	42 Útlánagæði fjáreigna	35
11 Laun og launatengd gjöld.....	15	43 Útlán og aðrar kröfur án vanskila eða	
12 Annar rekstrarkostnaður.....	16	sértækrar virðisrýrnunar	35-36
13 Tekjuskattur	16	44 Útlán og aðrar kröfur í vanskilum	
14 Skattur á heildarskuldur fjármála fyrirtækja.....	16	en án virðisrýrnunar.....	36
Skýringar við efnahagsreikning		45 Útlán og aðrar kröfur eftir atvinnugreinum.....	37
15 Flokkun fjáreigna og fjárskulda.....	17	46 Virðisrýrnun útlána og krafna á lánastofnanir	
16 Gangvirði fjáreigna og fjárskulda.....	18-19	og viðskiptavini og annarra fjáreigna.....	38
17 Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati	19-20	47 Stórar áhættuskuldbindingar.....	38
18 Sjóður og innstæður í Seðlabanka.....	20	48 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda	39
19 Skuldabréf	20	Lausafjárahætta	
20 Hlutabréf.....	21	49 Stýring lausafjárahættu.....	40
21 Afleiðusamningar og skortstöður.....	21	50 Veðsettar eignir.....	41
22 Útlán og kröfur á lánastofnanir.....	21	Markaðsáhætta	
23 Útlán og kröfur á viðskiptavini.....	22	51 Stýring markaðsáhættu.....	41
24 Aðrar eignir.....	22	52 Hlutabréfaáhætta.....	41
25 Eignir og skuldur vegna eigna í sölumæðferð.....	22	53 Vaxtaáhætta.....	42
26 Lántaka.....	23-24	54 Verðtryggingaráhætta (öll söfn).....	43
27 Aðrar skuldir.....	24	55 Gjalddeyrísáhætta (öll söfn).....	43
28 Víkjandi lán.....	25	56 Samþjöppun gjalddeyrísáhættu	43-44
29 Eigið fé.....	25-26	57 Gengi erlendra gjaldmiðla.....	44
Aðrar skýringar		Lykilstærðir samstæðunnar	
30 Hagnaður á hlut	26	58 Rekstur eftir ársfjórðungum (óendurskoðað).....	45
31 Málaferli.....	26-27	59 Lykilstærðir og kennitölur.....	46
32 Hlutdeild í dótturfélögum.....	27		
33 Tengdir aðilar.....	27-28		
34 Atburðir eftir reikningsskiladag.....	28		

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Almennt

1. Upplýsingar um félagið og samstæðuna

Landsbankinn hf. (hér eftir „bankinn“ eða „Landsbankinn“) var stofnaður 7. október 2008. Bankinn er hlutafélag með takmarkaða ábyrgð, stofnað og skráð á Íslandi og með aðsetur þar. Bankinn starfar samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002. Fjármálaeftirlitið (FME) hefur eftirlit með bankanum á grundvelli laga nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Skráð aðsetur bankans er Austurstræti 11, 155 Reykjavík.

Samstæðuárshlutareikningur bankans fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2017 tekur til bankans og dótturfélaga hans (saman nefnd „samstæðan“ og hvert fyrir sig „samstæðufélag“). Meginstarfsemi samstæðunnar er á sviði fyrirtækja- og viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskipta, eignastýringar og annarrar tengdrar fjármálaþjónustu. Samstæðan starfar eingöngu á Íslandi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Árshlutareikningur samstæðunnar fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2017 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðalinn IAS 34, "Árshlutareikningsskil", sem er samþykktur af Evrópusambandinu.

Árshlutareikningur samstæðunnar var samþykktur af bankaráði og bankastjóra þann 26. október 2017.

Árshlutareikningur samstæðunnar inniheldur ekki jafn tæmandi upplýsingar og ársreikningur og skal lesinn í samhengi við ársreikning samstæðunnar fyrir reikningsárið 2016 sem nálgast má á heimasíðu bankans, www.landsbankinn.is.

Árshlutareikningur samstæðunnar var saminn á ensku. Uppgötvist munur á ensku útgáfunni og íslenskri þýðingu, skal enska útgáfan gilda.

Rekstrarhæfi

Stjórnendur bankans hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi samstæðunnar og hafa komist að þeirri niðurstöðu að samstæðan hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Árshlutareikningur samstæðunnar er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Matsgrundvöllur

Árshlutareikningur samstæðunnar byggir á kostnaðarverðisreikningsskilum, að undanskildum:

- Fjáreignum og fjárskuldum sem flokkaðar eru sem veltufjáreignir og veltufjárskuldir sem metnar eru á gangvirði.
- Fjáreignum og fjárskuldum sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning og metnar eru á gangvirði.
- Fastafjármunum til sölu og eignarhlutum í félögum í sölumæðferð, sem metnir eru á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði, að frádregnum sölukostnaði.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Starfrækslugjaldmiðill bankans og félaga innan samstæðunnar er íslenskar krónur (ISK). Allar fjárhæðir eru birtar í íslenskum krónum, námundað að næstu milljón, nema annað komi fram.

Mat og ákvarðanir

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á þær reikningsskilaaðferðir sem beitt er og fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda sem birtar eru í árshlutareikningnum. Endanlegar niðurstöður kunna hins vegar að vera frábrugðnar þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrifin af breytingum á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum, sem settar eru fram í árshlutareikningi samstæðunnar, hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir sambærileg viðskipti og önnur atvik við líkar aðstæður. Reikningsskilaaðferðirnar sem beitt er í árshlutareikningnum eru þær sömu og í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2016. Reikningsskilaaðferðunum hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem fram koma í reikningnum.

Samstæðan hefur innleitt þær breytingar sem gerðar hafa verið á alþjóðlegum reikningsskilastöðum sem hún hefur beitt fram að þessu og tóku gildi frá og með 1. janúar 2017. Breytingar þessar höfðu óveruleg áhrif á árshlutareikning samstæðunnar.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

Undir lok fyrsta ársfjórðungs 2017 hóf samstæðan að beita áhættuvarnarreikningsskilum vegna gangvirkisvæðna. Hluti af áhættunni á breytingum á gangvirkni skuldabréfaútgáfu bankans til meðallangs tíma er varinn með vaxtaskiptasamningum. Um er að ræða skuldabréf sem gefin eru út undir 2.000 milljóna evru EMTN-ramma bankans (e. „Euro Medium Term Note“). Slíkum vaxtaskiptasamningum er teft á móti tilteknum skuldabréfum útgáfunnar með föstum vöxtum. Breytingar á gangvirkni vaxtaskiptasamninganna, ásamt breytingum á gangvirkni skuldabréfanna sem rekja má til vaxtaáhrættu, eru færðar strax í rekstrarreikning undir liðnum „Hreinn hagnaður (tap) af gangvirkisvörn“. Áfallnir vextir bæði af vaxtaskiptasamningunum og skuldabréfunum falla undir liðinn „Vaxtagjöld“.

Samstæðan notar aðrar afleiður, sem falla ekki undir áhættuvarnarsamband, til að stýra gjaldeyris-, vaxta-, hlutabréfamarkaðar- og útlánaáhrættu sinni. Notaðir eru fjármálagæringar eins og vaxtaskiptasamningar, gjaldmiðlaskiptasamningar, framvirkir samningar, framtíðarsamningar, valréttarsamningar, skuldatryggingar og hlutabréfaskiptasamningar.

Við upphaflega skráningu áhættuvarnanna, skráir samstæðan sambandið milli áhættuvarnargæringanna og hinna áhættuvörðu liða með formlegum hætti, þar á meðal markmið og stefnu áhættustýringar við að takast á hendur áhættuvarnanna, ásamt aðferðinni sem notuð verður til að meta skilvirkni áhættuvarnarsambandanna. Frá og með þeim tíma sem stofnað er til áhættuvarnarsambands framkvæmir samstæðan reglulega mat á því hvort búist sé við að áhættuvarnargæringunin reynist árangursrík við að vega á móti breytingum á gangvirkni hins áhættuvarða liðar á því tímabili sem áhættuvörnin nær til og hvort raunverulegur árangur af áhættuvörninni mælist á bilinu 80-125%.

Ef afleiðusamningur sem fellur undir áhættuvörn rennur út, er seldur, honum er slitið eða rétturinn sem fylgir samningnum er nýttur, eða áhættuvörnin uppfyllir ekki lengur skilyrði fyrir gangvirkisvörn í áhættuvarnarreikningsskilum eða skilgreining áhættuvarnar er afturkölluð, lýkur um leið áhættuvarnarreikningsskilum fyrir viðkomandi áhættuvarnarsamband.

Fram að þeim tímapunkti sem áhættuvarnarsambandi lýkur er sérhver breyting á áhættuvörðum lið sem lotið hefur aðferð virkra vaxta afskrifuð í rekstrarreikningi sem hluti af endurútreiknuðum virkum vöxtum liðsins það sem eftir er af líftíma hans.

Framsetningu á atvinnugreinaflokkun fyrir útlán til byggingariðnaðar og fasteignafélaga hefur verið breytt. Samanburðarfjárhæðum í skýringum, sem sýndu sameiginlega útlán til byggingariðnaðar og fasteignafélaga, hefur verið skipt upp í tvær atvinnugreinar, annars vegar byggingarstarfsemi og hins vegar fasteignafélög.

4. Starfsþættir

Niðurstöður starfsþátta eru birtar í samræmi við skýrslur til bankastjóra og bankaráðs. Bankaráð og bankastjóri bera ábyrgð á ráðstöfun fjármuna til starfsþátta sem og mati á rekstrarárangri þeirra.

Í lok uppgjörstímabilsins eru helstu tekjusið samstæðunnar fjögur talsins:

- **Einstaklingssvið** býður einstaklingum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum utan höfuðborgarsvæðisins upp á fjármálaþjónustu í gegnum útibúanet bankans.
- **Fyrirtækjasvið** býður stórfyrirtækjum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum á höfuðborgarsvæðinu upp á fjármálaþjónustu.
- **Markaðir** bjóða upp á miðlunarþjónustu í verðbréfum, gjaldeyri og afleiðum, sjá um skuldabréfa- og hlutabréfaútbod og veita ráðgjafarþjónustu, ásamt því að sinna viðskiptavakt með skráð verðbréfum og gjaldeyri. Markaðir bjóða einnig upp á víðtækt vöruúrval og þjónustu á sviði auðs- og eignastýringar fyrir einstaklinga, fyrirtæki og fagfjárfesta. Landsbréf hf., dótturfélag bankans, fellur undir starfsþáttauppgjör Markaða.
- **Fjárstýring** hefur umsjón með fjármögnun, lausafjárstýringu og viðskiptavakt á peningamarkaði og ákvarðar verðlagningu fjármagns innan bankans. Fjárstýring stýrir einnig gengis-, vaxta- og verðtryggingaráhættu bankans, innan þeirra marka sem sett eru af bankaráði. Starfsþættir fá úthlutað eigin fé í samræmi við markmið bankans um eiginfjárhlutfall.

Undir aðra starfsþætti falla stoðdeildirnar Fjármál (að undanskilinni Fjárstýringu), Áhættustýring, Upplýsingatækni og Skrifstofa bankastjóra, sem samanstendur af Mannauði, Markaðsmálum og samskiptum og Regluvörslu. Innri endurskoðun bankans fellur einnig undir aðra starfsþætti en hún nýtur fullkomins sjálfstæðis og heyrir undir bankaráð.

Jöfnunarfærslur samanstanda af jöfnun viðskipta sem ekki er hægt að deila niður á einhvern einn starfsþátt.

Stjórnunarkostnaði stoðeilda samstæðunnar er deilt niður á viðeigandi starfsþætti á grundvelli undirliggjandi kostnaðarvaka. Kostnaði er deilt niður á viðskiptaeiningarnar á markaðsverði. Þjónusta og viðskipti sem stoðeildirnar veita viðskiptaeiningunum eru gerð upp á einingaverði eða eins og um viðskipti milli óskyldra aðila væri að ræða, helst á grundvelli notkunar eða athafnasemi.

Eftirfarandi tafla sýnir fjárhagslega frammistöðu hvers starfsþátta, eins og þær upplýsingar sem birtar eru í innanhússkýrslum til stjórnenda um hagnað (tap) starfsþátta fyrir skatta. Í þessum skýrslum eru allir liðir rekstrarreikningsins birtir nettó en ekki brúttó, þar með talið vaxtatekjur og vaxtagjöld. Verðlagning milli starfsþátta er eins og um væri að ræða viðskipti milli óskyldra aðila.

Tekjur af viðskiptum við hvern einstakan ytri viðskiptavin voru innan við 10% af heildartekjum samstæðunnar á tímabilinu frá 1. janúar til 30. september 2017 og 2016.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

4. Starfsþættir (framhald)

	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárstýring	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
1. janúar - 30. september 2017							
Hreinar vaxtatekjur	11.683	12.296	277	2.859	28	(73)	27.070
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	620	1.440	-	7	-	-	2.067
Hreinar þjónustutekjur	2.621	754	3.598	(293)	111	(200)	6.591
Aðrar tekjur og (gjöld)	52	1	(585)	5.376	1.079	(9)	5.914
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	14.976	14.491	3.290	7.949	1.218	(282)	41.642
Rekstrargjöld samtals	(4.689)	(1.191)	(1.596)	(1.329)	(9.185)	304	(17.686)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar	10.287	13.300	1.694	6.620	(7.967)	22	23.956
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfsþátta	(3.689)	(2.616)	(1.156)	(775)	8.236	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	6.598	10.684	538	5.845	269	22	23.956
Hreinar tekjur (gjöld) vegna ytri viðskipta	16.895	20.224	3.050	599	1.156	-	41.924
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(1.919)	(5.733)	240	7.350	62	-	0
Rekstrartekjur samtals	14.976	14.491	3.290	7.949	1.218	0	41.924
30. september 2017							
Eignir samtals	440.464	494.836	26.111	438.859	15.307	(216.619)	1.198.958
Skuldir samtals	380.894	378.620	17.514	380.110	15.307	(216.619)	955.826
Úthlutað eigið fé	59.570	116.216	8.597	58.749	-	-	243.132

	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárstýring	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
1. janúar - 30. september 2016							
Hreinar vaxtatekjur	10.257	11.189	267	4.831	7	(344)	26.207
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	2.855	1.582	-	(18)	-	-	4.419
Hreinar þjónustutekjur	2.629	633	3.100	(242)	74	(285)	5.909
Aðrar tekjur og (gjöld)	1.406	83	(243)	2.078	1.494	339	5.157
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	17.147	13.487	3.124	6.649	1.575	(290)	41.692
Rekstrargjöld samtals	(4.780)	(1.143)	(1.613)	(1.198)	(9.151)	303	(17.582)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar	12.367	12.344	1.511	5.451	(7.576)	13	24.110
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfsþátta	(3.732)	(2.722)	(1.000)	(933)	8.387	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	8.635	9.622	511	4.518	811	13	24.110
Hreinar tekjur vegna ytri viðskipta	19.352	20.500	2.868	(2.279)	1.541	-	41.982
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(2.205)	(7.013)	256	8.928	34	-	0
Rekstrartekjur samtals	17.147	13.487	3.124	6.649	1.575	0	41.982
30. september 2016							
Eignir samtals	384.278	475.088	38.469	458.931	16.088	(239.052)	1.133.802
Skuldir samtals	339.191	375.152	33.032	358.245	16.088	(239.052)	882.656
Úthlutað eigið fé	45.087	99.936	5.437	100.686	-	-	251.146

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Skýringar við rekstrarreikning

5. Hreinar vaxtatekjur

	2017	2016	2017	2016
	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Vaxtatekjur				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	204	396	564	926
Markaðsskuldabréf flokkuð sem útlán og kröfur	1.045	1.510	3.526	4.698
Útlán og kröfur á lánastofnanir	52	39	143	173
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	13.601	13.552	42.322	42.525
Aðrar vaxtatekjur	14	31	31	49
Samtals	14.916	15.528	46.586	48.371
Vaxtagjöld				
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(118)	(179)	(505)	(861)
Innlán frá viðskiptavinum	(4.075)	(4.821)	(13.389)	(15.306)
Lántaka	(1.815)	(1.922)	(5.576)	(5.937)
Önnur vaxtagjöld	(8)	-	(26)	(27)
Víkjandi lán	(6)	(10)	(20)	(33)
Samtals	(6.022)	(6.932)	(19.516)	(22.164)
Hreinar vaxtatekjur	8.894	8.596	27.070	26.207

Framangreindar vaxtatekjur og vaxtagjöld eru vegna fjáreigna og fjárskulda sem eru ekki færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

6. Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna

	2017	2016	2017	2016
	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Virðisbreyting útlána og krafna	419	2.144	893	4.419
Breyting á framlagi vegna ábyrgða	-	-	59	-
Bakfært framlag vegna taps af gengistryggðum útlánunum og kröfum á viðskiptavinum	347	-	1.115	-
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna á viðskiptavinum	766	2.144	2.067	4.419
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna eftir tegund viðskiptavina				
Einstaklingar	148	902	530	2.105
Fyrirtæki	618	1.242	1.537	2.314
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna á viðskiptavinum	766	2.144	2.067	4.419

7. Hreinar þjónustutekjur

	2017	2016	2017	2016
	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Þjónustutekjur				
Markaðir	1.324	1.050	3.622	2.938
Útlán og ábyrgðir	199	252	905	760
Greiðslukort	875	814	2.620	2.384
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	222	224	645	666
Erlend viðskipti	216	185	583	585
Aðrar þóknarir	87	109	296	319
Samtals	2.923	2.634	8.671	7.652
Þjónustugjöld				
Veltu- og vörslugjöld verðbréfa	(150)	(85)	(346)	(232)
Greiðslukort	(345)	(274)	(902)	(783)
Annað	(269)	(260)	(832)	(728)
Samtals	(764)	(619)	(2.080)	(1.743)
Hreinar þjónustutekjur	2.159	2.015	6.591	5.909

Hreinar þjónustutekjur eins og þær eru birtar hér að ofan innihalda ekki fjárhæðir sem eru hluti af útreiknuðum virkum vöxtum fjáreigna og fjárskulda sem ekki eru færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Þjónustutekjur af slíkum fjáreignum og fjárskuldum eru heldur ekki hluti af framangreindum fjárhæðum.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

8. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum

	2017 1.7-30.9	2016 1.7-30.9	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum tilgreindum á gangvirði				
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	147	303	920	317
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	923	(168)	4.845	649
	1.070	135	5.765	966
Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum				
Hrein gangvirðisbreyting vaxtaskiptasamninga	78	-	(225)	-
Gangvirðisbreytingar útgefinna skuldabréfa sem rekja má til vaxtaáhættu	(92)	-	146	-
	(14)	0	(79)	0
Hreinn hagnaður (tap) af veltufjáreignum og veltufjárskuldum				
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	63	47	331	908
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	(516)	(353)	(870)	(749)
Afleiður og undirliggjandi áhættuvarnir	(94)	(363)	367	(328)
	(547)	(669)	(172)	(169)
Samtals hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	509	(534)	5.514	797

9. Hreinn gengismunur

	2017 1.7-30.9	2016 1.7-30.9	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Eignir				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	97	(111)	(13)	(204)
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	2.574	(2.906)	(294)	(5.930)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	22	(16)	8	(18)
Afleiðusamningar	2.264	349	3.964	1.180
Útlán og kröfur á lánastofnanir	2.726	(1.229)	2.577	(2.334)
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	9.919	(14.205)	2.355	(22.107)
Aðrar eignir	47	(90)	23	(172)
Samtals	17.649	(18.208)	8.620	(29.585)
Skuldir				
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(11)	-	(12)	401
Innlán frá viðskiptavinum	(4.537)	5.712	(1.918)	9.663
Lántaka	(13.297)	12.447	(7.684)	19.285
Aðrar skuldir	189	68	99	270
Víkjandi lán	(3)	6	2	(1)
Samtals	(17.659)	18.233	(9.513)	29.618
Hreinn gengismunur	(10)	25	(893)	33

Hreinn gengismunur sem færður var í rekstrarreikning á tímabilinu janúar til september 2017 og er til kominn vegna fjáreigna sem ekki eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning nam 4.942 milljóna króna hagnaði af fjáreignum (1.1-30.9.2016; 24.817 milljón króna tap) og 9.513 milljón króna tapi af fjárskuldum (1.1-30.9.2016; 29.618 milljóna króna hagnaður).

10. Aðrar tekjur og (gjöld)

	2017 1.7-30.9	2016 1.7-30.9	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Hagnaður (tap) af sölu rekstrarfjármuna	49	5	63	(11)
Hagnaður af fullnustueignum	54	66	1.009	1.543
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélaganna	45	78	152	1.575
Annað	(112)	715	69	1.220
Samtals	36	864	1.293	4.327

11. Laun og launatengd gjöld

	2017 1.7-30.9	2016 1.7-30.9	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Laun	2.359	2.290	7.924	7.953
Framlög í lífeyrissjóði	404	404	1.187	1.218
Önnur launatengd gjöld	400	402	1.197	1.238
Samtals	3.163	3.096	10.308	10.409

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

12. Annar rekstrarkostnaður

	2017 1.7-30.9	2016 1.7-30.9	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Kostnaður vegna hugbúnaðar og upplýsingatækni	552	500	1.652	1.552
Fasteignir og húsbúnaður	195	251	635	709
Auglýsingar og markaðssetning	230	172	642	600
Húsaleiga	135	138	405	413
Eftirlitsgjöld til FME	145	118	437	353
Framlag til umboðsmanns skuldara	87	28	261	83
Endurskoðun og tengd þjónusta	24	18	80	88
Önnur sérfræðiþjónusta	148	107	435	403
Afskriftir	182	165	532	459
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	355	305	963	971
Annar rekstrarkostnaður	422	428	1.336	1.542
Samtals	2.475	2.230	7.378	7.173

13. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður út frá þeim tekjuskattshlutföllum og þeim skattalögum sem voru í gildi í lok tímabilsins, en þá var tekjuskattshlutfall lögaðila 20,0% (2016: 20,0%). Sérstakur fjársýsluskattur er 6% á tekjuskattstofn umfram 1 milljarð króna í samræmi við lög nr. 165/2011, um fjársýsluskatt.

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning sem hér segir:

	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Tekjuskattur til greiðslu	(3.884)	(4.535)
Sérstakur fjársýsluskattur	(997)	(1.183)
Mismunur á álögðum og reiknuðum tekjuskatti fyrra árs	178	30
Frestuð skatteign (skuld)	88	248
Samtals	(4.615)	(5.440)

Reiknaður tekjuskattur af hagnaði fyrir skatta (virkur tekjuskattur) er frábrugðinn útreiknuðum tekjuskatti í samræmi við tekjuskattshlutfall lögaðila sem hér segir:

	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Hagnaður fyrir skatta	23.956	24.110
Sérstakur skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(2.500)	(2.270)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	21.456	21.840
Tekjuskattur reiknaður út frá skatthlutfalli lögaðila	20,0% (4.291)	20,0% (4.366)
Sérstakur fjársýsluskattur	4,6% (997)	5,4% (1.183)
Óskattskyldar tekjur	(5,2%) 1.123	(2,0%) 436
Ófrádráttarbær gjöld	2,9% (629)	2,5% (548)
Annað	(0,8%) 179	1,0% 221
Virkur tekjuskattur samtals	21,5% (4.615)	24,9% (5.440)

14. Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja

Þann 31. desember 2013 samþykkti Alþingi breytingar á lögum nr. 155/2010, um sérstakan skatt á fjármálafyrirtæki, sem kveða á um að fjármálafyrirtækjum beri að greiða árlega skatt sem reiknast 0,376% (2016: 0,376%) af skattalegu bókfærðu virði skulda í árslok, að skattskuldum frátöldum, umfram 50 milljarða króna. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki fellur undir ófrádráttarbær gjöld við útreikning á tekjuskatti.

	2017 1.1-30.9	2016 1.1-30.9
Sérstakur skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(2.500)	(2.270)

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Skýringar við efnahagsreikning

15. Flokkun fjáreigna og fjárskulda

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IAS 39 „Fjármálagæringar, Skráning og mat“, ber að flokka fjáreignir og fjárskuldir í sérstaka flokka sem segja til um hvernig meta skuli viðkomandi eignir og skuldir eftir upphaflega skráningu þeirra. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Útlán og kröfur, metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Veltufjáreignir og veltufjárskuldir, metnar á gangvirði.
- Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, metnar á gangvirði.
- Fjárskuldir, metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IAS 39, og gangvirði þeirra 30. september 2017:

Fjáreignir	Skýringar	Lán og kröfur	Veltufjáreignir/skuldir	Fjáreignir á gangvirði	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Samtals bókfært virði	Gangvirði
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	18	33.157	-	-	-	33.157	33.157
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	19	89.168	60.577	10.478	-	160.223	160.699
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	20	-	12.543	18.506	-	31.049	31.049
Afleiðusamningar	21	-	1.787	-	-	1.787	1.787
Útlán og kröfur á lánastofnanir	22	41.485	-	-	-	41.485	41.485
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	23	905.927	-	-	-	905.927	912.165
Aðrar fjáreignir		10.325	-	-	-	10.325	10.325
Samtals		1.080.062	74.907	28.984	0	1.183.953	1.190.667
Fjárskuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka		-	-	-	21.946	21.946	21.946
Innlán frá viðskiptavinum		-	-	-	638.781	638.781	637.845
Afleiðusamningar og skortstöður	21	-	1.469	-	-	1.469	1.469
Lántaka	26	-	-	-	267.853	267.853	272.506
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	7.849	7.849	7.849
Víkjandi lán	28	-	-	-	229	229	238
Samtals		0	1.469	0	936.658	938.127	941.853

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IAS 39 og gangvirði þeirra 31. desember 2016:

Fjáreignir	Skýringar	Lán og kröfur	Veltufjáreignir/skuldir	Fjáreignir á gangvirði	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Samtals bókfært virði	Gangvirði
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	18	30.662	-	-	-	30.662	30.662
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	19	110.822	34.006	10.064	-	154.892	155.617
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	20	-	9.890	16.798	-	26.688	26.688
Afleiðusamningar	21	-	278	-	-	278	278
Útlán og kröfur á lánastofnanir	22	20.408	-	-	-	20.408	20.408
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	23	853.417	-	-	-	853.417	858.187
Aðrar fjáreignir		6.528	-	-	-	6.528	6.528
Samtals		1.021.837	44.174	26.862	0	1.092.873	1.098.368
Fjárskuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka		-	-	-	20.093	20.093	20.093
Innlán frá viðskiptavinum		-	-	-	589.725	589.725	589.790
Afleiðusamningar og skortstöður	21	-	1.729	-	-	1.729	1.729
Lántaka	26	-	-	-	223.944	223.944	225.520
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	7.206	7.206	7.206
Víkjandi lán	28	-	-	-	388	388	405
Samtals		0	1.729	0	841.356	843.085	844.743

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

16. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda byggist á sömu verðmatsaðferðum og lýst er í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2016.

Prepaskipting gangvirðis

Prepaskiptingu er beitt við framsetningu á mismunandi forsendum sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda. Forsendum er raðað í þrjú almenn þrep á eftirfarandi hátt:

- 1. þrep: Skráð verð er notað fyrir eignir og skuldir sem eru til viðskipta á virkum mörkuðum. Óbreytt skráð verð er mælikvarðinn á gangvirði.
- 2. þrep: Matsaðferð sem byggir á greinanlegum forsendum. Stuðst er við nýjasta viðskiptaverð og almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir við ákvörðun á gangvirði hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sömu tímalengd, sem virk viðskipti eru með, er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.
- 3. þrep: Matsaðferð sem byggir á mikilvægum ógreinanlegum forsendum. Þessi nálgun tekur til allra eigna og skulda þar sem matsaðferðin felur í sér forsendur sem byggja á ógreinanlegum gögnum og þar sem ógreinanlegu forsendurnar hafa mikilvæg áhrif á verðmatið. Fyrir óskráð hlutabréf og skuldabréf, þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er ýmsum almennt viðurkenndum matsaðferðum beitt við mat á gangvirði. Verðmat sem byggir á sjóðstreymi eða samanburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja eru algengustu aðferðirnar við útreikning á gangvirði óskráðra hlutabréfa, auk nýlegra viðskipta og ríkjandi markaðsaðstæður.

Forsendur verðmatsaðferðarinnar eru m.a. áhættulausir vextir og viðmiðunarvextir til að meta ávöxtunarkröfu, vaxtaálag, skuldabréfa- og hlutabréfaverð, gengi erlendra gjaldmiðla, kennitölur á markaði, markaðsaðstæður við mat á framtíðar vexti og aðrir markaðsvísar.

Ákvörðunarferli verðmats

Áhættu- og fjármálanefnd bankans er ábyrg fyrir gangvirðismati fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 2. og 3. þrep. Verðmatsnefnd bankans leggur fyrir áhættu- og fjármálanefnd verðmat til samþykktar. Verðmatsnefndin er skipuð fulltrúum frá Áhættustýringu, Fjárstýringu og Reikningshaldi. Verðmatsnefndin heldur fundi mánaðarlega til að ákveða verðmat á fjáreignum og fjárskuldum í 2. og 3. þrepi.

Taflan hér fyrir neðan sýnir þau þrep sem fjáreignir og fjárskuldir, sem færð eru á gangvirði í efnahagsreikninginn, eru flokkaðar þann 30. september 2017:

Fjáreignir	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	62.160	8.829	66	71.055
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	13.385	-	17.664	31.049
Afleiðusamningar	-	1.787	-	1.787
Samtals	75.545	10.616	17.730	103.891

Fjárskuldir	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Afleiðusamningar	-	962	-	962
Skortstöður	507	-	-	507
Samtals	507	962	0	1.469

Á tímabilinu 1. janúar - 30. september 2017 voru engar tilfærslur á milli þrepa 1, 2 og 3.

Taflan hér fyrir neðan sýnir þau þrep sem fjáreignir og fjárskuldir, sem færð eru á gangvirði í efnahagsreikninginn, eru flokkaðar þann 31. desember 2016:

Fjáreignir	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	35.555	8.337	178	44.070
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	10.808	-	15.880	26.688
Afleiðusamningar	-	278	-	278
Samtals	46.363	8.615	16.058	71.036

Fjárskuldir	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Afleiðusamningar	-	1.183	-	1.183
Skortstöður	546	-	-	546
Samtals	546	1.183	0	1.729

Á árinu 2016 voru engar tilfærslur á milli þrepa 1, 2 og 3.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

16. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Ákvörðunarferli verðmats (framhald)

Taflan hér fyrir neðan sýnir afstemmingu á mati á gangvirði í 3. þrepi fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2017 og 1. janúar til 31. desember 2016:

1. janúar - 30. september 2017	Skuldabréf	Hlutabréf	Samtals fjáreignir
Bókfært verð 1. janúar 2017	178	15.880	16.058
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum	48	4.847	4.895
Hreinn gengismunur	(1)	2	1
Kaup	-	448	448
Sala	-	(821)	(821)
Uppgjör	(159)	-	(159)
Arður	-	(1.252)	(1.252)
Fært úr 3. þrepi	-	(1.440)	(1.440)
Bókfært verð 30. september 2017	66	17.664	17.730

1. janúar - 31. desember 2016

Bókfært verð 1. janúar 2016	443	18.123	18.566
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum	22	732	754
Hreinn gengismunur	(14)	-	(14)
Kaup	11	992	1.003
Sala	(11)	(2.894)	(2.905)
Uppgjör	(273)	-	(273)
Arður	-	(1.073)	(1.073)
Bókfært verð 31. desember 2016	178	15.880	16.058

Eftirfarandi tafla sýnir þá liði rekstrarreiknings samstæðunnar sem hagnaður var fært á vegna fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep og voru í eigu samstæðunnar í lok september 2017 og í lok september 2016:

1. janúar - 30. september 2017	Skuldabréf	Hlutabréf	Samtals
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum	19	4.848	4.867
Hreinn gengismunur	(1)	2	1
Samtals	18	4.850	4.868

1. janúar - 30. september 2016

Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum	32	550	582
Hreinn gengismunur	(13)	-	(13)
Samtals	19	550	569

17. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati

Eftirfarandi tafla sýnir ógreinanlegar forsendur sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep í lok september 2017 og lok desember 2016.

30. september 2017	Eignir	Skuldir	Verðmats- aðferð	Ógreinan- legar lykil- forsendur	Mörk forsenda	
					Lægri	Hærri
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	66	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	17.664	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
17.730		0				
31. desember 2016						
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	178	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	15.880	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
16.058		0				

Frekari lýsing á fjármálagerningnum sem flokkaðir eru í 3. þrep er eftirfarandi:

1. Gangvirði skuldabréfa fyrirtækja og krafna á fjármálastofnanir í slitameðferð og annarra illseljanlegra eigna er metið á grundvelli greiningar á fjárhagsstöðu þrotabúanna og væntra endurheimtna. Einnig er miðað við verð í nýlegum viðskiptum. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.

2. Hlutabréf og hlutabréfagerningar flokkuð sem eignir í 3. þrepi eru óskráð og eru ekki til viðskipta á virkum markaði og lúta því ógreinanlegum forsendum við mat á gangvirði. Í verðmatsaðferðum eða í forsendum við mat á gangvirði fjárfestinga í hlutabréfum og hlutabréfagerningum er almennt stuðst við sjóðstreymi, samanburð við kennitölur sambærilegra fyrirtækja, greiningu á fjárhagsstöðu og frammistöðu, horfur og nýleg viðskipti. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

17. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati (framhald)

Áhrif ógreinanlegra forsendna við mat á gangvirði

Þó að samstæðan telji gangvirðismat sitt viðeigandi gæti notkun á öðrum matsaðferðum og forsendum skilað ólíkum niðurstöðum. Taflan hér fyrir neðan sýnir þau áhrif sem mögulegar breytingar á einni eða fleiri forsendum við mat á gangvirði í 3. þrepi myndi hafa á hagnað (tap) fyrir skatta fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2017 og 1. janúar til 30. september 2016:

Áhrif á hagnað fyrir skatta	2017 1.1-30.9		2016 1.1-30.9	
	Hagstæð	Óhagstæð	Hagstæð	Óhagstæð
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	3	(3)	19	(19)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum				
Hlutabréf	532	(714)	447	(627)
Verðbréfasjóðir	315	(315)	459	(459)
Samtals hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	847	(1.029)	906	(1.086)
Samtals	850	(1.032)	925	(1.105)

Áhrif á hagnað voru reiknuð sem mismunur á niðurstöðu sömu verðmatsaðferða þar sem ógreinanlegum lykilforsendum var breytt um +/- 5%

18. Sjóður og innstæður í Seðlabanka

	30.9.2017	31.12.2016
Handbært fé	5.163	3.931
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	-	2.782
Samtals handbært fé og óbundnar innstæður í Seðlabanka	5.163	6.713
Almenn bindiskylda við Seðlabanka	11.037	11.886
Sértæk bindiskylda við Seðlabanka	16.957	12.063
Samtals sjóður og innstæður í Seðlabanka	33.157	30.662

Bankinn er með bundna innstæðu á reikningi hjá Seðlabanka Íslands í samræmi við reglur Seðlabankans um bindiskyldu nr. 870/2015, með áorðnum breytingum. Meðalstaða þessa reiknings fyrir hvert bindiskyldutímabil skal nema að lágmarki kröfu Seðlabankans um bindiskyldu, sem nam 12.643 milljónum króna í september 2017 (desember 2016: 11.886 milljónir króna).

Þar að auki er bankinn með bundna innstæðu hjá Seðlabanka Íslands samkvæmt ákvæði 8. gr. laga nr. 37/2016, um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum. Þessi sértæka innstæða nemur að lágmarki heildarinnstæðum á reikningum háðum sérstökum takmörkunum til fjárfestinga hjá bankanum og er bundin í innstæðubréfum Seðlabanka Íslands.

19. Skuldabréf

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	30.9.2017				31.12.2016			
	Lán og kröfur	Veltufjár-eignir	Fjáreignir á gangvirði	Samtals	Lán og kröfur	Veltufjár-eignir	Fjáreignir á gangvirði	Samtals
Innlend								
Skráð	89.168	12.698	9.223	111.089	110.822	9.024	8.681	128.527
Óskráð	-	-	1.255	1.255	-	41	1.383	1.424
	89.168	12.698	10.478	112.344	110.822	9.065	10.064	129.951
Erlend								
Skráð	-	47.879	-	47.879	-	24.941	-	24.941
	0	47.879	0	47.879	0	24.941	0	24.941
Skuldabréf samtals	89.168	60.577	10.478	160.223	110.822	34.006	10.064	154.892

Skuldabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Skuldabréf og skuldagerningar sem flokkuð eru sem lán og kröfur 30. september 2017 og 31. desember 2016 samanstanda að hluta til af ríkisskuldabréfum sem bankinn fékk afhent sem hluta af uppgjöri á hlutafjárframlagi árið 2009. Bréfin voru skráð í Kauphöllina árið 2010.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

20. Hlutabréf

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	30.9.2017			31.12.2016		
	Veltufjár-eignir	Fjáreignir á gangvirði	Samtals	Veltufjár-eignir	Fjáreignir á gangvirði	Samtals
Innlend						
Skráð	12.541	390	12.931	9.889	450	10.339
Óskráð	-	18.087	18.087	-	16.229	16.229
	12.541	18.477	31.018	9.889	16.679	26.568
Erlend						
Skráð	2	-	2	1	119	120
Óskráð	-	29	29	-	-	0
	2	29	31	1	119	120
Hlutabréf samtals	12.543	18.506	31.049	9.890	16.798	26.688

Hlutabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Þann 30. september 2017 nema útistandandi skuldbindingar samstæðunnar vegna fjárfestingarloforða í hlutabréfum 1.691 milljónum króna (31. desember 2016: 2.113 milljónir króna), alls í sjö félögum. Félögunum sem samstæðan fjárfestir í ber skylda til að ráðstafa andvirði sölu eigna aftur til hluthafa.

21. Afleiðusamningar og skortstöður

	30.9.2017			31.12.2016		
	Nafnverðs-fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir	Nafnverðs-fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir
Gjaldeyrissamningar						
Framvirkir gjaldeyrissamningar	64.078	339	534	34.674	145	147
Gjaldmiðlavaxtaskiptasamningar	9.135	1.220	96	13.949	87	982
	73.213	1.559	630	48.623	232	1.129
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	1.000	23	-	1.250	21	-
Heildarskiptasamningar	1.734	10	6	462	-	2
	2.734	33	6	1.712	21	2
Hlutabréfaafleiður						
Framvirkir hlutabréfasamningar	2.641	86	242	-	-	-
Hlutabréfasamningar	3.616	37	35	5.333	24	45
Hlutabréfavalréttir	2.139	-	25	312	1	7
	8.396	123	302	5.645	25	52
Afleiður vegna gangvirðisvarna						
Vaxtaskiptasamningar	41.525	72	24	-	-	-
	41.525	72	24	0	0	0
Samtals afleiðusamningar	125.868	1.787	962	55.980	278	1.183
Skortstöður						
Skráð skuldabréf	388	-	507	457	-	546
	388	0	507	457	0	546
Samtals	126.256	1.787	1.469	56.437	278	1.729

Samstæðan notar afleiður bæði til áhættuvarna og í veltubókarviðskiptum.

22. Útlán og kröfur á lánastofnanir

	30.9.2017	31.12.2016
Bankareikningar hjá lánastofnunum	11.100	14.539
Peningamarkaðslán	24.979	2.209
Önnur útlán	5.406	3.660
Samtals	41.485	20.408

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

23. Útlán og kröfur á viðskiptavini

	30.9.2017	31.12.2016
Opinberir aðilar	12.621	10.028
Einstaklingar	351.356	326.844
Fyrirtæki	558.781	537.496
Framlag vegna virðisrýrnunar	(16.831)	(20.951)
Samtals	905.927	853.417

Á uppgjörstímabilinu var samstæðunni óheimilt að selja eða framselja veð nema til kæmu vanskil af hálfu eiganda veðsins.

Frekari upplýsingar um útlán og kröfur á viðskiptavini má finna í skýringunum um áhættustýringu.

24. Aðrar eignir

	30.9.2017	31.12.2016
Óuppgjörð verðbréfavíðskipti	5.605	2.301
Viðskiptakröfur	4.720	4.227
Ýmsar eignir	1.335	1.565
Samtals	11.660	8.093

25. Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð

Eignir í sölumeðferð

	30.9.2017	31.12.2016
Fullnustueignir	4.377	6.356
Eignir dótturfélaga sem flokkaðar eru til sölu	-	1.093
Samtals	4.377	7.449

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru aðallega fastafjármunir sem samstæðan hefur eignast við að ganga að veðum fyrir útlánum og kröfum. Það er stefna samstæðunnar að selja slíkar eignir fljótt og á skipulegan hátt. Samstæðan notar almennt ekki fullnustueignir sem eru ekki fjáreignir í eigin þágu. Fullnustueignir eru skráðar annað hvort sem eignir bankans eða dótturfélagsins Hamla ehf.

Fullnustueignir	30.9.2017	31.12.2016
Bókfært verð í upphafi tímabils	6.356	10.095
Innheimt á tímabilinu	866	3.646
Selt á tímabilinu	(3.905)	(9.238)
Niðurfærsla og söluhagnaður eigna	1.060	1.853
Bókfært verð í lok tímabils	4.377	6.356

Skuldir vegna eigna í sölumeðferð

	30.9.2017	31.12.2016
Skuldir dótturfélaga sem flokkaðar eru til sölu	155	1.095
Samtals	155	1.095

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

26. Lántaka

Veðtryggð lántaka

30.9.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Fastir samnings- bundnir vextir	Bókfært verð
LBANK CB 17	ISK	23.10.2017	3.160	Óverðtryggt	6,0 %	3.337
LBANK CB 19	ISK	17.9.2019	16.120	Óverðtryggt	6,8 %	16.278
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	3.720	Óverðtryggt	5,5 %	3.883
LBANK CBI 22	ISK	28.4.2022	19.540	Neysluverðsvísitala	3,0 %	20.430
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	5.640	Neysluverðsvísitala	3,0 %	5.839
LBANK CBI 28	ISK	4.10.2028	16.140	Neysluverðsvísitala	3,0 %	17.198
Sértryggð skuldabréf samtals						66.965

Veðtryggð lántaka samtals **66.965**

Óveðtryggð lántaka

30.9.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Samnings- bundnir vextir	Bókfært verð
LBANK 3 10/18	EUR	19.10.2018	EUR 300 milljónir	Fastir 3,0%	38.623
LBANK FLOAT 06/19	SEK	10.6.2019	SEK 350 milljónir	STIBOR + 2,6%	4.552
LBANK FLOAT 06/19	NOK	11.6.2019	NOK 500 milljónir	NIBOR + 2,6%	6.665
LBANK 0,75 06/20	SEK	22.6.2020	SEK 300 milljónir	Fastir 0,75%	3.884
LBANK FLOAT 06/20	SEK	22.6.2020	SEK 700 milljónir	STIBOR + 1,0%	9.097
LBANK 1,375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir	Fastir 1,375%	9.822
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir	STIBOR + 1,5%	3.249
LBANK 1,625 03/21	EUR	15.3.2021	EUR 500 milljónir	Fastir 1,625%	62.805
LBANK 1,375 03/22	EUR	14.3.2022	EUR 300 milljónir	Fastir 1,375%	37.609
Samtals EMTN útgáfa					176.306

30.9.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært verð
LBANK 171010	ISK	10.10.2017	920	Óverðtryggt	920
LBANK 171110	ISK	10.11.2017	1.740	Óverðtryggt	1.730
LBANK 171211	ISK	11.12.2017	1.900	Óverðtryggt	1.881
LBANK 180110	ISK	10.11.2018	220	Óverðtryggt	217
LBANK 180212	ISK	12.2.2018	2.720	Óverðtryggt	2.672
LBANK 180312	ISK	12.3.2018	2.700	Óverðtryggt	2.639
LBANK 180410	ISK	10.4.2018	1.100	Óverðtryggt	1.070
Víxlaútgáfa samtals					11.129

30.9.2017	Bókfært verð
Önnur óveðtryggð lántaka	13.453
Önnur óveðtryggð lántaka samtals	13.453

Óveðtryggð lántaka samtals **200.888**

Lántaka 30.9.2017 samtals **267.853**

Þann 28. júní 2017 skrifuðu Norræni fjárfestingarbankinn og Landsbankinn undir nýjan lánasamning til sjö ára að fjárhæð 75 milljónir Bandaríkjadala.

Þann 22. júní 2017 greiddi bankinn fyrirfram eftirstöðvar veðtryggðu skuldabréfanna í F flokki að fjárhæð 160 milljónir Bandaríkjadala, ásamt áföllnum vöxtum, og hefur þar með greitt upp að fullu eftirstöðvar skuldabréfanna sem bankinn gaf út til LBI hf.

Þann 13. júní 2017 lauk bankinn við skuldabréfaútgáfu að fjárhæð 1.000 milljónir sænskra króna í formi óveðtryggðra skuldabréfa. Bréfin eru á gjalddaga í júní 2020 og voru gefin út í tveimur flokkum: 700 milljónir sænskra króna á fljótandi STIBOR-vöxtum, auk 1,0% vaxtaálags og 300 milljónir sænskra króna á 0,75% föstum vöxtum.

Þann 14. mars 2017 lauk bankinn við útgáfu óveðtryggðra skuldabréfa að fjárhæð 300 milljónir evra. Skuldabréfin eru á gjalddaga í mars 2022, bera fasta 1,375% vexti og voru seld á kjörum sem jafngilda 130 punkta álagi ofan á meðaltal vaxta í vaxtaskiptum í evrum.

Nýju skuldabréfaútgáfunar sem voru gefin út og lánsamningurinn sem var undirritaður á fyrri hluta ársins 2017 endurfjármagna eftirstöðvar veðtryggðu skuldabréfanna í flokki D og F sem gefin voru út af bankanum til LBI hf., ásamt því að styrkja enn frekar lausafjárstöðu bankans.

Óveðtryggðu skuldabréfin í erlendri mynt eru gefin út undir 2.000 milljóna evru EMTN-skuldabréfaútgáfuramma bankans og eru skráð í írsku kauphöllina.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

26. Lántaka (framhald)

Veðtryggð skuldabréf

31.12.2016	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Samningsbundnir vextir (%) (grunnvextir + upphaflegt álag/ hækkað álag)	Bókfært verð
Skuldabréf D	USD	9.10.2020	USD 170 milljónir	LIBOR + 2,90% / 3,50%	19.251
Skuldabréf F	USD	9.10.2024	USD 271 milljónir	LIBOR + 2,90% / 3,95%	30.871
Útgefin skuldabréf til LBI hf. samtals					50.122

31.12.2016	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Fastir samnings- bundnir vextir	Bókfært verð
LBANK CB 17	ISK	23.10.2017	3.160	Óverðtryggt	6,0 %	3.189
LBANK CB 19	ISK	17.9.2019	13.540	Óverðtryggt	6,8 %	13.873
LBANK CBI 21	ISK	30.11.2021	700	Óverðtryggt	5,5 %	691
LBANK CBI 22	ISK	28.4.2022	17.780	Neysluverðsvísitala	3,0%	18.463
LBANK CBI 28	ISK	4.10.2028	2.380	Neysluverðsvísitala	3,0%	2.371
Sértryggð skuldabréf samtals						38.586

Veðtryggð lántaka samtals	88.708
---------------------------	--------

Óveðtryggð lántaka

31.12.2016	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll		Bókfært verð
LBANK 3 10/18	EUR	19.10.2018	EUR 300 milljónir	Fastir 3,0%	35.864
LBANK FLOAT 06/19	SEK	10.6.2019	SEK 350 milljónir	STIBOR + 2,6%	4.345
LBANK FLOAT 06/19	NOK	11.6.2019	NOK 500 milljónir	NIBOR + 2,6%	6.564
LBANK 1,375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir	Fastir 1,375%	9.280
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir	STIBOR + 1,5%	3.103
LBANK 1,625 03/21	EUR	15.3.2021	EUR 500 milljónir	Fastir 1,625%	59.357

Samtals EMTN útgáfa	118.513
---------------------	---------

31.12.2016	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært verð
LBANK 170110	ISK	10.1.2017	2.340	Óverðtryggt	2.336
LBANK 170210	ISK	10.2.2017	1.020	Óverðtryggt	1.013
LBANK 170310	ISK	10.3.2017	1.040	Óverðtryggt	1.029
LBANK 170410	ISK	10.4.2017	2.820	Óverðtryggt	2.775
LBANK 170510	ISK	10.5.2017	2.780	Óverðtryggt	2.724
LBANK 170612	ISK	12.6.2017	1.720	Óverðtryggt	1.677

Víxlaútgáfa samtals	11.554
---------------------	--------

31.12.2016	Bókfært verð
------------	--------------

Önnur óveðtryggð lántaka	5.169
--------------------------	-------

Samtals önnur óveðtryggð lántaka	5.169
----------------------------------	-------

Óveðtryggð lántaka samtals	135.236
----------------------------	---------

Lántaka samtals 31.12.2016	223.944
----------------------------	---------

27. Aðrar skuldir

	30.9.2017	31.12.2016
Óuppgerð verðbréfavíðskipti	6.310	4.779
Fjármagnstekjuskattur	2.834	2.873
Víðskiptaskuldir	447	677
Ógreitt iðgjald í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	330	307
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	2.500	2.973
Tekjuskattur til greiðslu	5.175	5.838
Hlutdeild minnihluta - sjóðir	671	883
Ýmsar skuldir	7.072	4.537
Samtals	25.339	22.867

Óuppgerð verðbréfavíðskipti voru gerð upp innan þriggja daga frá reikningsskiladegi.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

28. Víkjandi lán

30.9.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært verð
Víkjandi skuldabréf, óskráð	ISK	1.12.2017	6,3		REIBOR + 4%	6
Víkjandi lán	JPY	1.12.2023	JPY 49,1 milljónir		LIBOR + 5%	46
Víkjandi lán	CHF	1.12.2023	CHF 0,3 milljónir		LIBOR + 5%	36
Víkjandi lán	ISK	1.12.2017	8,2	Neysl.vísit.	Fastir 7,0%	9
Víkjandi skuldabréf, óskráð	ISK	22.11.2019	120,5	Neysl.vísit.	Fastir 5,0%	132
Samtals víkjandi lán						229

31.12.2016	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært verð
Víkjandi skuldabréf, óskráð	ISK	1.12.2017	25,3		REIBOR + 4%	25
Víkjandi lán	JPY	1.12.2023	JPY 49,1 milljónir		LIBOR + 5%	48
Víkjandi lán	CHF	1.12.2023	CHF 0,3 milljónir		LIBOR + 5%	37
Víkjandi lán	ISK	13.9.2017	59,1	Neysl.vísit.	Fastir 7,0%	61
Víkjandi lán	ISK	18.9.2017	6,4	Neysl.vísit.	Fastir 7,0%	7
Víkjandi lán	ISK	21.9.2017	19,3	Neysl.vísit.	Fastir 7,0%	20
Víkjandi lán	ISK	22.9.2017	52,0	Neysl.vísit.	Fastir 7,0%	54
Víkjandi lán	ISK	1.12.2017	8,2	Neysl.vísit.	Fastir 7,0%	8
Víkjandi skuldabréf, óskráð	ISK	22.11.2019	120,5	Neysl.vísit.	Fastir 5,0%	128
Samtals víkjandi lán						388

29. Eigið fé

Hlutfé

Þann 30. júní 2017 nam útgefið hlutfé í bankanum í heild 24 milljörðum hluta en útistandandi hlutfé 23,6 milljörðum hluta, að nafnvirði 1 króna á hvern hlut. Hverjum hlut fylgir eitt atkvæði á hluthafafundum bankans. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu.

Á aðalfundi bankans vegna rekstrarársins 2016, sem haldinn var þann 22. mars 2017, var samþykkt tillaga bankaráðs um að veita bankanum heimild til kaupa á eigin hlutum allt að 10% að nafnvirði hlutfjár í samræmi við 55. gr. laga um hlutfélög nr. 2/1995. Verð hvers hlutar ákvarðast af innra virði á hlutum bankans samkvæmt nýjustu niðurstöðum efnahags- og rekstrarreiknings hans sem birtar eru áður en endurkaupin fara fram. Heimildin gildir fram að næsta aðalfundi 2018 og ráðstöfun eigin hluta samkvæmt þessari heimild er háð samþykki hluthafafundar.

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á greiðslum í krónum sem bankinn fékk við útgáfu á hlutfé og nafnverðs útgefina hluta, að frádregnum beinum kostnaði við útgáfu nýrra hluta og að teknu tilliti til skattspörunar.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995 sem kveða á um að ráðstafa eigi hagnaði í lögbundinn varasjóð uns hann nemur fjórðungi af hlutfé í bankanum.

Óráðstafað eigið fé

Í júní 2016 voru samþykkt lög um breytingu á lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Lögin öðluðust þegar gildi og komu í fyrsta skipti til framkvæmda fyrir fjárhagsárið sem hófst 1. janúar 2016. Breytingin á lögnum kveður m.a. á um að óráðstöfuðu eigin fé sé skipt í tvennt: bundið og óbundið óráðstafað eigið fé. Óbundið óráðstafað eigið fé samanstendur af óúthlutuðum hagnaði og tapi sem hefur safnast upp í samstæðunni frá því að bankinn var stofnaður, að frádregnum framlögum í lögbundinn varasjóð og bundnu óráðstöfuðu eigin fé. Bundið óráðstafað eigið fé skiptist í tvennt:

Bundið óráðstafað eigið fé vegna hlutdeildar í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram móttekinn arð. Ef hlutdeild í afkomu dóttur- og/eða hlutdeildarféлага er umfram móttekinn arð færir samstæðan mismuninn á bundinn reikning. Bundni reikningurinn skal, eftir því sem við á, leystur upp með færslu á óbundið óráðstafað eigið fé ef eignarhluturinn er seldur eða hann afskrifaður.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

29. Eigið fé (framhald)

Óráðstafað eigið fé (framhald)

Bundið óráðstafað eigið fé vegna gangvirðisbreytinga fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Samstæðan færir gangvirðisbreytingar vegna fjáreigna tilgreindra á gangvirði gegnum rekstrarreikning, af óbundnu óráðstöfuðu eigin fé á bundinn reikning meðal eigin fjár. Fjárhæðir sem færðar hafa verið á bundna reikninginn eru færðar til baka á óráðstafað eigið fé við sölu fjáreignarinnar.

Arður

Á aðalfundi bankans vegna rekstrarársins 2016, sem haldinn var þann 22. mars 2017, var samþykkt tillaga bankaráðs um að greiða arð til hluthafa að heildarfjárhæð 13.002 milljónir króna, eða sem nemur 0,55 krónu á hlut. Arðurinn var greiddur til hluthafa þann 29. mars 2017. Jafnframt samþykktu hluthafar á aðalfundinum tillögu bankaráðs um greiðslu sérstaks arðs að heildarfjárhæð 11.820 milljónir króna, eða sem samsvarar 0,50 krónu á hlut. Sérstaki arðurinn var greiddur til hluthafa þann 20. september 2017. Hluthafar sem áttu rétt til arðgreiðslna voru þeir hluthafar sem skráðir voru sem hluthafar í hlutaskrá Landsbankans þann 22. mars 2017, nema bankanum hefði borist tilkynning um að arður hafi verið framseldur með framsali hlutabréfs.

Aðrar skýringar

30. Hagnaður á hlut

	2017	2016	2017	2016
Hagnaður tímabilsins	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Hagnaður tímabilsins sem tilheyrir hluthöfum bankans	4.188	5.103	16.841	16.390

Þynntur hagnaður á hlut er reiknaður með því að leiðrétta veginn meðalfjölda almennra hluta fyrir umbreytingu allra mögulegra þynnanlegra almennra hluta.

	2017	2016	2017	2016
Fjöldi hluta	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Fjöldi útistandandi hluta í byrjun tímabils	24.000	24.000	24.000	24.000
Meðalfjöldi eigin hluta	(361)	(258)	(360)	(232)
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	23.639	23.742	23.640	23.768
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,18	0,21	0,71	0,69

Grunnhagnaður og þynntur hagnaður bankans á hlut er sá sami þar sem bankinn hefur ekki gefið út valréttarsamninga, tryggða kauprétti, breytanleg skuldabréf eða aðra gerninga sem þynna hagnað á hlut.

31. Málaferli

Mikilvæg dómssmál gegn Landsbankanum og dótturfélögum

Öðru hverju koma upp málaferli gegn bankanum og dótturfélögum hans sem tengjast venjubundnum viðskiptum og starfsháttum bankans eða samstæðunnar, eftir því sem við á. Sum þessara mála eru mikilvæg í þeim skilningi að stjórnendur telja þau geta haft veruleg áhrif á þær fjárhæðir sem birtar eru í ársreikningi samstæðunnar og séu ekki sambærileg öðrum málum sem þegar hefur verið leyst úr. Öllum mikilvægum málum, sem fjallað var um í ársreikningi samstæðunnar fyrir 2016, hefur verið lokað, sbr. umfjöllun í árshlutareikningi samstæðunnar fyrir fyrsta og annan ársfjórðung 2017.

Í júní 2013 höfðaði greiðslukortafyrirtæki mál gegn bankanum ásamt öðrum fyrirtækjum í fjármálaþjónustu og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð 1.200 m.kr. að viðbættum vöxtum. Stefnandi taldi að stefndu væru skaðabótaskyldir vegna meintra brota þeirra á samkeppnisreglum. Þann 1. júní 2017 staðfesti Hæstiréttur úrskurð héraðsdóms um frávisun málsins sökum vanreifunar. Í september 2017 höfðaði greiðslukortafyrirtækið nýtt mál gegn sömu aðilum og í fyrra málinu og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð um 923 m.kr. að viðbættum vöxtum. Eins og í fyrra málinu telur stefnandi að stefndu séu skaðabótaskyldir vegna meintra brota á samkeppnisreglum.

Í október 2017 kvað Hæstiréttur upp dóm í máli nr. 623/2016 þar sem komist var að þeirri niðurstöðu að ákvæði í neytendaláni sem einstaklingur tók hjá viðskiptabanka, öðrum en Landsbankanum, hafi ekki uppfyllt það skilyrði laga nr. 121/1994 um neytendalán að tilgreina við hvaða aðstæður breyta mætti vöxtum af skuldinni. Landsbankinn er að meta möguleg áhrif dómsins á bankann.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

31. Málaferli (framhald)

Skaðleysisábyrgð vegna skaðabótakröfu á hendur Valitor

Í desember 2014 seldi bankinn Arion banka hf. alla eignarhluti sína í Valitor Holding hf. (Valitor), móðurfélagi Valitor hf. Í kaupsamningnum er kveðið á um að bankinn muni halda Arion banka hf. skaðlausum, í réttu hlutfalli við hinn selda eignarhlut, vegna tiltekinna mála sem varða Valitor og eiga rætur sínar að rekja til atvika sem áttu sér stað fyrir afhendingu hins selda, þ. á m. vegna skaðabóta sem Valitor kann að vera gert að greiða vegna meints tjóns vegna riftunar Valitor á söluaðilasamningnum. Mál vegna þessa hefur verið höfðað fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur. Búið er við að næsta fyrirtaka í málinu verði í byrjun árs 2018.

32. Hlutdeild í dótturfélögum

Upplýsingar um helstu dótturfélög sem voru beint eða óbeint í eigu samstæðunnar þann 30. september 2017 má finna í töflunni hér fyrir neðan, þ.m.t. þau dótturfélög sem eru einna veigamest í starfsemi samstæðunnar.

Helstu dótturfélög 30. september 2017

Fyrirtæki	Eignarhald	Starfsemi
Eignarhaldsfélag Landsbankans ehf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag
Landsbréf hf. (Ísland)	100%	Rekstrarfélag verðbréfasjóða
Hömlur ehf. (Ísland)*	100%	Eignarhaldsfélag

*Hömlur ehf. er móðurfélag nokkurra dótturfélaga, sem hafa hvorki saman né hvert fyrir sig marktæk áhrif á starfsemi samstæðunnar.

Ekki hvíla á samstæðunni neinar hömlur sem takmarka aðgang að eða notkun á eignum og til að gera upp skuldir aðrar en þær sem eftirlitsaðilar kveða á um. Samstæðan var með óverulega hlutdeild í minnihluta þann 30. september 2017.

33. Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila

Viðskipti við íslenska ríkið og ríkistengd fyrirtæki

Vörur og þjónusta samstæðunnar eru boðnar íslenska ríkinu og ríkistengdum fyrirtækjum í samkeppni við aðra og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Með sama hætti kaupa bankinn og önnur fyrirtæki samstæðunnar vörur og þjónustu frá ríkistengdum fyrirtækjum á markaðsverði og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Tegund og fjárhæð útistandandi krafna á opinbera aðila koma fram í skýringu 38, undir Opinberir aðilar.

Í mars 2016 yfirtók ríkissjóður Íslandsbanka. Í kjölfar yfirtökunnar var gerð sátt við Samkeppniseftirlitið þess efnis að báðir bankar myndu starfa áfram sem sjálfstæðir samkeppnisaðilar á fjármálamarkaði. Yfirtakan telst til samruna skv. íslenskum samkeppnislögum, enda fer ríkissjóður með yfirræð yfir báðum bönkum frá þeim tíma sem yfirtakan átti sér stað. Bankinn á hefðbundin bankaviðskipti við Íslandsbanka og gilda um þau almennir viðurkenndir viðskiptaskilmálar. Tegund og fjárhæð útistandandi krafna á lánastofnanir, þ.m.t. Íslandsbanka, koma fram í skýringu 38, undir Lánastofnanir.

Viðskipti við aðra tengda aðila

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir útlána til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og útlán til hlutdeildarfélaga:

	2017		2016	
	Staða 30. september	Hæsta staða	Staða í árslok	Hæsta staða
Útlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	225	241	136	142
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	74	145	31	59
Hlutdeildarfélög	16.104	21.184	14.917	21.192
Annað	25	124	123	127
Samtals	16.428	21.694	15.207	21.520

Engin sértæk virðisýrning var færð vegna þessara lána.

Engar ábyrgðir, veð eða loforð hafa verið gefin út eða innleyst vegna þessara viðskipta á tímabilinu sem reikningsskilin ná til. Jafnframt eru engir fjármögnunarleigusamningar milli tengdra aðila á árinu.

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir innlána frá lykilstjórnendum, aðilum þeim tengdum og innlán til hlutdeildarfélaga:

	2017		2016	
	Staða 30. september	Hæsta staða	Staða í árslok	Hæsta staða
Innlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	126	140	105	298
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	34	86	31	227
Hlutdeildarfélög	5.342	16.885	1.132	15.624
Annað	492	3.107	501	7.479
Samtals	5.994	20.218	1.769	23.628

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

33. Tengdir aðilar (framhald)

Viðskipti við aðra tengda aðila (framhald)

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir ábyrgða til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og ábyrgðir til hlutdeildarféлага:

	Staða 30. september 2017	Staða í árslok 2016
Ábyrgðir í milljónum króna		
Lykilstjórnendur	-	-
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	-	-
Hlutdeildarfélög	672	-
Samtals	672	0

Öll framangreind viðskipti fóru fram eins og venjubundin viðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

34. Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir sem gefa tilefni til leiðréttinga eða frekari upplýsingagjafar í samstæðuárshlutareikningnum fyrir tímabilið janúar til september 2017 hafa komið upp eftir reikningsskiladag þessa samstæðuárshlutareiknings.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Eiginfjárstýring

35. Eiginfjákröfur

Stefnumörkun og ferlum samstæðunnar í tengslum við eiginfjárstýringu er ætlað að tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að mæta áhættum í starfsemi sinni á samstæðugrunni. Eiginfjárstýringarferli samstæðunnar samanstendur af fjórum tengdum þáttum: mati á eiginfjárbörf, áhættuvilja/eiginfjármarkmiðum, áætlanagerð um eiginfjárbörf og skýrslugjöf/eftirliti. Samstæðan fer reglulega yfir og metur áhættusnið helstu starfsþátta á samstæðugrunni, sem og helstu áhættuflokka. Áhættuviljinn lýsir þeirri áhættu sem samstæðan er reiðubúin til að taka á sig til að ná viðskiptalegum markmiðum sínum.

Reglur um eiginfjákröfur eru annars vegar settar í íslenskum lögum og reglum og hins vegar af Fjármálaeftirlitinu (FME). Grunnurinn að skilgreiningunni á eiginfjárbörf er tilskipun Evrópusambandsins um eiginfjárbörf (CRD IV og CRR) sem innleiðir eiginfjárreglur Basel III. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættuvegnum eignum fyrir útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Bankinn metur árlega eiginfjárbörf sína út frá innra matsferli fyrir eiginfjárbörf (e. ICAAP) undir stoð II A. Niðurstöður ICAAP eru yfirfarnar af FME í sérstöku könnunar- og matsferli (e. SREP). FME ákvarðar lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn samstæðunnar sem samtölu eiginfjákröfu undir stoð I og stoð II A.

Til viðbótar við lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn ber bankanum lögum samkvæmt að viðhalda tilteknum eiginfjárauðum sem ákvarðaðir eru af FME, eftir atvikum að fengnum tilmælum frá Fjármálastöðugleikaráði. Fjármálastöðugleikaráð hefur skilgreint Landsbankann sem kerfislega mikilvæga fjármálastofnun á Íslandi.

Nýjustu eiginfjákröfur FME til samstæðunnar eru sem hér segir (hlutfall af áhættuvegnum eignum):

Frá og með 1. október 2017	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II A	2,8%	3,7%	4,9%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II A	7,3%	9,7%	12,9%
Eiginfjárauði vegna kerfisáhættu	2,8%	2,8%	2,8%
Eiginfjárauði fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki	2,0%	2,0%	2,0%
Sveiflujöfnunarauki*	1,0%	1,0%	1,0%
Verndunarauki	2,5%	2,5%	2,5%
Samanlögð krafa um eiginfjáruka undir stoð II B	8,3%	8,3%	8,3%
Heildarkrafa um eiginfjárgrunn	15,5%	17,9%	21,2%

- Samanlagðri kröfu um eiginfjáruka skal mæta að fullu með almennu eigin fé þáttar 1 (CET1).
- Eigið fé þáttar 1 (Tier 1) er samtala almenns eigin fjár þáttar 1 (CET1) og viðbótar eigin fjár þáttar 1 (AT1).
- Eiginfjárgrunnur alls er samtala eigin fjár þáttar 1 (Tier 1) og eigin fjár þáttar 2 (Tier 2).

Markmið bankans um lágmarks eiginfjárlutfall fyrir samstæðuna er að viðhalda eiginfjárlutföllum sem eru á hverjum tíma yfir kröfum FME um eiginfjárgrunn að viðbættum stjórnendaauka sem skilgreindur er í áhættuvilja bankans. Markmið bankans er einnig að vera í hæsta flokki fyrir áhættuvegið eiginfjárlutfall, eins og það er ákvarðað og metið af viðeigandi lánsþæfismatsfyrirtækjum.

* Samkvæmt tilmælum Fjármálastöðugleikaráðs og ákvörðun FME, þá mun sveiflujöfnunaraukinn hækka úr 1,00% í 1,25% frá og með 1. nóvember 2017.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

36. Eiginfjárgrunnur, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutföll

Eftirfarandi tafla sýnir eiginfjárgrunn, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutföll samstæðunnar. Útreikningarnir eru í samræmi við ákvæði X. kafla laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki. Samstæðan beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á áhættuvegnum eignum vegna útlánaáhættu og markaðsáhættu en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) vegna rekstraráhættu.

Eiginfjárgrunnur	30.9.2017	31.12.2016
Hlutfé	23.640	23.648
Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.764	120.847
Varasjóðir	14.381	10.875
Óráðstafað eigið fé	84.347	95.834
Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans	243.132	251.204
Óefnislegar eignir	(2.969)	(2.634)
Almennt eigið fé þáttar 1	240.163	248.570
Hlutdeild minnihluta	-	27
Eigið fé þáttar 1	240.163	248.597
Víkjandi lán	229	388
Lögbundnar niðurfærslur	(89)	(203)
Almenn leiðrétting vegna útlánaáhættu	3.949	4.024
Eigið fé þáttar 2	4.089	4.209
Eiginfjárgrunnur	244.252	252.806
Áhættuvegnar eignir		
Útlánaáhætta	797.176	728.428
Markaðsáhætta	22.792	16.519
Rekstraráhætta*	91.811	91.811
Áhættugrunnur samtals	911.779	836.758
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	26,3%	29,7%
Eiginfjárlutfall þáttar 1	26,3%	29,7%
Eiginfjárlutfall alls	26,8%	30,2%

*Fjárhæðimar eru uppfærðar árlega.

37. Vogunarhlutfall

Eftirfarandi tafla sýnir vogunarhlutfall samstæðunnar fyrir 30. september 2017 og 31. desember 2016. Viðmið um vogunarhlutfall samstæðunnar eru byggð á tilskipun Evrópusambandsins um eiginfjákröfur (CRD IV og CRR) sem innleiðir Basel III staðalinn. Lágmarkskrafa vogunarhlutfalls samkvæmt 30. gr. a. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, er 3,0%.

Vogunarhlutfall	30.9.2017	31.12.2016
- Liðir innan efnahags (afleiður undanskildar)	1.197.171	1.110.879
- Afleiðusamingar	1.787	278
- Framtíðaráhætta afleiðna	1.080	835
- Liðir utan efnahags	133.349	113.267
- Lögbundnir frádráttarliðir eigin fjár þáttar 1	(2.969)	(2.634)
Heildaráhættuskuldbindingar	1.330.418	1.222.625
Eigið fé þáttar 1	240.163	248.597
Vogunarhlutfall	18,1%	20,3%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

38. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum

Eftirfarandi töflur sýna hámarksútlánaáhattu samstæðunnar 30. september 2017 og 31. desember 2016. Staða eigna í efnahagsreikningi er byggð á bókfærðri stöðu í uppgjöri samstæðunnar. Stöður utan efnahagsreiknings í töflunum hér eru hámarksgreiðslur sem samstæðan gæti þurft að inna af hendi vegna ábyrgða, lánaskuldbindinga og óáðreginna yfirdráttar- og kreditkortaheimilda.

Samstæðan notar ISAT 08 staðalinn við atvinnugreinaflokkun fyrirtækja.

	Fyrirtæki													
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignar- halds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Iðnaður	Land- búnaður	Annað	Bókfært verð
30. september 2017														
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	33.157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.157
Markaðsskuldabréf og önnur verðréf með föstum vöxtum	3.353	146.354	-	-	-	8.980	49	-	-	-	-	-	1.487	160.223
Afleiðusamningar	1.603	-	1	2	43	11	79	-	1	-	-	-	47	1.787
Útlán og kröfur á lánastofnanir	41.485	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.485
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	-	12.404	347.447	115.163	77.203	120.242	39.908	46.549	91.660	26.391	20.713	8.230	17	905.927
Aðrar fjáreignir	6.641	-	217	33	51	32	94	22	1.700	1	1.533	1	-	10.325
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	53.082	191.915	347.665	115.198	77.297	129.265	40.130	46.571	93.361	26.392	22.246	8.231	1.551	1.152.904
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	5.226	20.314	31.984	11.559	49.456	20.008	5.794	16.173	16.380	5.741	8.633	1.426	104	192.798
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	1.580	636	783	2.326	3.402	512	53	2.818	2.937	1.503	770	-	83	17.403
Ónýttar lánsheimildir	-	13.309	8	6.080	42.924	17.978	5.351	8.688	6.111	2.964	5.570	1.004	-	109.987
Ónýttur yfirdráttur/kreditkortaheimildir	3.646	6.369	31.193	3.153	3.130	1.518	390	4.667	7.332	1.274	2.293	422	21	65.408
Hámarks útlánaáhætta	58.308	212.229	379.649	126.757	126.753	149.273	45.924	62.744	109.741	32.133	30.879	9.657	1.655	1.345.702
Hlutfall af hámarks útlánaáhattu	4,3%	15,8%	28,2%	9,4%	9,4%	11,1%	3,4%	4,7%	8,2%	2,4%	2,3%	0,7%	0,1%	100%

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

38. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum (framhald)

	Fyrirtæki													
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignar- halds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Lönaður	Land- búnaður	Annað	Bókfært verð
31. desember 2016														
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	30.662	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.662
Markaðsskuldabréf og önnur verðréf með föstum vöxtum	2.031	142.956	-	-	-	8.294	80	-	-	-	-	-	1.531	154.892
Afleiðusamningar	220	14	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	20	278
Útlán og kröfur á lánaðstofnanir	20.408	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.408
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	-	9.783	320.690	123.626	74.962	113.364	40.490	42.235	74.743	19.220	24.167	10.135	1	853.417
Aðrar fjáreignir	3.246	282	301	-	1.217	112	61	5	1.008	2	290	3	1	6.528
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	25.905	183.697	320.991	123.626	76.179	121.770	40.655	42.240	75.751	19.222	24.457	10.138	1.553	1.066.185
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	5.640	16.385	29.109	17.421	39.122	10.832	2.392	18.704	15.999	4.159	9.996	1.149	382	171.289
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	2.022	634	819	6.345	2.650	999	64	2.959	2.179	895	525	10	365	20.465
Ónýttar lánsheimildir	-	9.080	-	7.295	33.898	8.403	1.392	10.724	6.052	2.017	7.246	249	-	86.356
Ónýttur yfirdráttur/kreditkortaheimildir	3.618	6.671	28.290	3.781	2.574	1.430	936	5.021	7.768	1.247	2.225	890	17	64.468
Hámarks útlánaáhætta	31.545	200.082	350.100	141.047	115.301	132.602	43.047	60.944	91.750	23.381	34.453	11.287	1.935	1.237.474
Hlutfall af hámarksútlánaáættu	2,5%	16,2%	28,3%	11,4%	9,3%	10,7%	3,5%	4,9%	7,4%	1,9%	2,8%	0,9%	0,2%	100%

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

39. Tryggingar og veðhlutföll eftir atvinnugreinum

Veðhlutfallið lýsir hámarksútlánaáættu (bókfært brúttó virði útlána og liðir utan efnahags) sem hlutfalli af heildarverðmati trygginga. Veðhlutfall er einn af lykiláhættumatsþáttum þegar verið er að meta lánveitingar einstakra viðskiptamanna. Áhættan á vanefndum viðskiptamanns er í forgrunni við útlánaákvæðanir og líkurnar á því að lánveitandi taki á sig tap við nauðungarsölu aukast á sama tíma og virði trygginga lækkar. Hátt veðhlutfall gefur til kynna minna svigrúm til áhættuvarna gegn verðlækkunum trygginga eða gegn hækkunum útlána ef endurgreiðslur eru ekki inntar af hendi og vöxtum bætt við útistandandi höfuðstól.

	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta		Án trygginga	Virðis- rýrnunar- sjóður	Hámarks útlána- áhætta
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*			
30. september 2017										
Lánastofnanir	-	-	-	-	-	-	-	46.711	-	46.711
Opinberir aðilar	37	252	784	3.808	4.881	1.915	493	26.141	(217)	32.720
Einstaklingar	21.154	69.004	174.372	46.077	310.607	11.725	7.083	61.008	(3.910)	379.430
Fyrirtæki	14.610	79.515	187.092	149.662	430.879	217.241	130.842	45.933	(12.704)	681.349
Sjávarútvegur	2.630	20.699	59.952	37.259	120.540	4.772	3.028	2.063	(653)	126.722
Byggingarstarfsemi	626	3.992	9.183	14.521	28.322	97.564	58.376	2.703	(1.930)	126.659
Fasteignafélög	1.599	11.934	34.087	46.330	93.950	41.292	22.992	6.920	(1.911)	140.251
Eignarhaldsfélög	4.785	5.691	19.938	882	31.296	9.696	5.391	5.291	(581)	45.702
Verslun	985	6.260	10.480	21.645	39.370	19.904	15.089	4.264	(816)	62.722
Þjónusta	2.528	13.957	31.053	24.481	72.019	28.292	14.759	12.788	(5.062)	108.037
Upplýsingatækni og fjarskipti	65	5.138	6.565	146	11.914	11.285	7.982	9.165	(232)	32.132
Iðnaður	428	10.827	13.715	2.053	27.023	1.384	583	2.372	(1.433)	29.346
Landbúnaður	947	1.017	2.119	2.338	6.421	2.984	2.633	337	(86)	9.656
Annað	17	-	-	7	24	68	9	30	-	122
Samtals	35.801	148.771	362.248	199.547	746.367	230.881	138.418	179.793	(16.831)	1.140.210
31. desember 2016										
Lánastofnanir	-	-	-	-	-	-	-	26.047	-	26.047
Opinberir aðilar	42	263	758	255	1.318	1.174	544	23.922	(246)	26.168
Einstaklingar	20.188	60.457	145.319	52.366	278.330	16.035	9.374	61.589	(6.154)	349.800
Fyrirtæki	21.535	81.606	191.261	143.241	437.643	166.424	94.963	53.583	(14.551)	643.099
Sjávarútvegur	8.657	32.701	68.975	21.827	132.160	8.125	5.207	1.231	(467)	141.049
Byggingarstarfsemi	1.137	4.820	15.996	27.368	49.321	58.686	34.069	8.012	(1.934)	114.085
Fasteignafélög	869	5.438	31.890	52.181	90.378	28.662	20.061	7.712	(2.556)	124.196
Eignarhaldsfélög	6.336	4.723	17.310	1.857	30.226	5.382	2.353	7.933	(659)	42.882
Verslun	865	6.939	9.787	18.212	35.803	21.067	5.663	5.272	(1.201)	60.941
Þjónusta	2.218	16.392	23.697	14.005	56.312	26.516	14.583	14.003	(6.090)	90.741
Upplýsingatækni og fjarskipti	56	659	5.006	91	5.812	11.733	8.054	5.997	(164)	23.378
Iðnaður	360	9.078	17.079	5.533	32.050	796	492	2.683	(1.368)	34.161
Landbúnaður	1.037	743	1.521	2.160	5.461	5.392	4.472	542	(112)	11.283
Annað	-	113	-	7	120	65	9	198	-	383
Samtals	41.765	142.326	337.338	195.862	717.291	183.633	104.881	165.141	(20.951)	1.045.114

* Ef veðhlutfall er lægra en 100% er lán metið sem tryggt að fullu. Ef veðhlutfall er hærra en 100% er lán metið sem tryggt að hluta og tilsvarendi virði tryggingar er sýnt í töflunni.

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

40. Tegundir trygginga

Eftirfarandi töflur sýna mismunandi tegundir trygginga sem settar hafa verið samstæðunni að veði vegna útlánaáættu. Íbúðarhúsnæði er helsta tryggingin sem veð er tekið í vegna útlána til einstaklinga en byggingarframkvæmdir og atvinnuhúsnæði eru helstu tryggingarnar sem veð er tekið í vegna útlána til fyrirtækja. Tryggingavirði samsvarar kröfuvirði, þar sem virði sérhverrar tryggingar sem sett hefur verið samstæðunni að veði getur ekki verið hærra en hámarks útlánaáætta samsvarandi kröfu. Breytingar á tryggingavirði milli tímabila má rekja annað hvort til breytinga á virði undirliggjandi trygginga eða breytinga á útlánaáættu.

30. september 2017	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	5.225	-	31	-	114	5.370
Einstaklingar	298.244	172	523	2.879	15.770	317.588
Fyrirtæki	295.344	80.267	2.552	63.879	113.252	555.294
Sjávarútvegur	10.127	78.514	131	13.634	21.900	124.306
Byggingarstarfsemi	76.152	79	932	10	7.526	84.699
Fasteignafélög	114.177	26	153	229	777	115.362
Eignarhaldsfélög	1.776	-	24	34.670	979	37.449
Verslun	24.032	11	154	1.134	29.468	54.799
Þjónusta	53.371	1.580	777	174	31.695	87.597
Upplýsingatækni og fjarskipti	608	-	42	12.124	7.107	19.881
Iðnaður	8.520	50	317	1.904	11.201	21.992
Landbúnaður	6.564	7	6	-	2.599	9.176
Annað	17	-	16	-	-	33
Samtals	598.813	80.439	3.106	66.758	129.136	878.252
31. desember 2016	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	1.692	-	41	-	123	1.856
Einstaklingar	270.629	221	584	3.262	14.024	288.720
Fyrirtæki	271.474	93.714	3.835	57.720	102.542	529.285
Sjávarútvegur	12.010	91.101	152	16.205	20.948	140.416
Byggingarstarfsemi	71.513	81	823	2.240	6.586	81.243
Fasteignafélög	107.642	23	265	440	599	108.969
Eignarhaldsfélög	5.528	-	870	26.572	507	33.477
Verslun	16.161	11	562	1.066	23.981	41.781
Þjónusta	40.368	2.443	640	1.651	28.078	73.180
Upplýsingatækni og fjarskipti	603	-	121	5.738	7.375	13.837
Iðnaður	10.104	50	384	3.808	12.023	26.369
Landbúnaður	7.545	5	2	-	2.332	9.884
Annað	-	-	16	-	113	129
Samtals	543.795	93.935	4.460	60.982	116.689	819.861

*Aðrar tryggingar eru fjárkröfur, vörureikningar, lausafé, ökutæki, vélar, loftfór og birgðir.

41. Útlán og kröfur - skipting eftir vöktunarflokkum útlánaáættu

Eftirfarandi töflur sýna eftirlit með útlánaáættu eftir vöktunarflokkum.

	Grænn	Gulur	Appelsínugulur	Rauður	Bókfært virði
30. september 2017					
Lánastofnanir	41.485	-	-	-	41.485
Opinberir aðilar	11.868	263	5	268	12.404
Einstaklingar	319.611	9.782	13.580	4.474	347.447
Fyrirtæki	493.489	31.578	10.936	10.073	546.076
Sjávarútvegur	104.565	8.800	1.278	520	115.163
Byggingarstarfsemi	73.646	2.144	809	604	77.203
Fasteignafélög	105.811	9.423	3.018	1.990	120.242
Eignarhaldsfélög	39.310	469	108	21	39.908
Verslun	43.270	1.553	1.263	463	46.549
Þjónusta	79.597	6.389	3.465	2.209	91.660
Upplýsingatækni og fjarskipti	26.214	113	48	16	26.391
Iðnaður	15.448	661	450	4.154	20.713
Landbúnaður	5.628	2.009	497	96	8.230
Annað	-	17	-	-	17
Samtals	866.453	41.623	24.521	14.815	947.412

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

41. Útlán og kröfur - skipting eftir vöktunarflokkum útlánaáættu (framhald)

	Grænn	Gulur	Appelsínugulur	Rauður	Bókfært virði
31. desember 2016					
Lánastofnanir	20.408	-	-	-	20.408
Opinberir aðilar	8.992	470	55	266	9.783
Einstaklingar	286.877	11.503	16.573	5.737	320.690
Fyrirtæki	463.201	36.014	13.006	10.723	522.944
Sjávarútvegur	119.346	3.297	660	323	123.626
Byggingarstarfsemi	68.720	4.714	899	629	74.962
Fasteignafélög	94.970	12.378	3.940	2.077	113.365
Eignarhaldsfélög	38.654	1.069	646	121	40.490
Verslun	37.072	2.994	1.339	830	42.235
Þjónusta	62.064	5.983	4.147	2.549	74.743
Upplýsingatækni og fjarskipti	18.646	406	140	28	19.220
Iðnaður	17.745	1.796	469	4.157	24.167
Landbúnaður	5.983	3.377	766	9	10.135
Annað	1	-	-	-	1
Samtals	779.478	47.987	29.634	16.726	873.825

42. Útlánagæði fjáreigna

	Bókfært virði brúttó					
	Engin vanskil eða sérstök virðisrýrnun	Vanskil en sérstaklega virðisrýrt	Sérstaklega virðisrýrt	Samtals	Virðisrýrnunar-sjóður	Bókfært virði
30. september 2017						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	33.157	-	-	33.157	-	33.157
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	160.179	44	-	160.223	-	160.223
Afleiðusamningar	1.787	-	-	1.787	-	1.787
Útlán og kröfur á lánastofnanir	41.485	-	-	41.485	-	41.485
Útlán og kröfur á viðskiptavini	869.890	23.335	29.533	922.758	(16.831)	905.927
Aðrar fjáreignir	10.325	-	-	10.325	-	10.325
Samtals	1.116.823	23.379	29.533	1.169.735	(16.831)	1.152.904
31. desember 2016						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	30.662	-	-	30.662	-	30.662
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	154.731	161	-	154.892	-	154.892
Afleiðusamningar	278	-	-	278	-	278
Útlán og kröfur á lánastofnanir	20.408	-	-	20.408	-	20.408
Útlán og kröfur á viðskiptavini	815.881	24.437	34.050	874.368	(20.951)	853.417
Aðrar fjáreignir	6.528	-	-	6.528	-	6.528
Samtals	1.028.488	24.598	34.050	1.087.136	(20.951)	1.066.185

Virðisrýrnunarsjóðurinn felur í sér bæði sértæka virðisrýrnun og almenna virðisrýrnun.

43. Útlán og aðrar kröfur án vanskila eða sértækrar virðisrýrnunar

Eftirfarandi töflur sýna gæði útlána sem eru án vanskila eða sértækrar virðisrýrnunar í formi lánshæfiseinkunna.

	Lánshæfiseinkunnir					
	10-7	6-4	3-1	0	Engin einkunn	Bókfært virði brúttó
30. september 2017						
Lánastofnanir	39.330	2.155	-	-	-	41.485
Opinberir aðilar	7.026	5.141	-	-	-	12.167
Einstaklingar	118.700	174.849	39.008	66	914	333.537
Fyrirtæki	34.646	437.773	49.633	1.204	930	524.186
Sjávarútvegur	5.901	97.837	9.781	121	-	113.640
Byggingarstarfsemi	620	61.693	13.693	71	144	76.221
Fasteignafélög	601	106.278	7.969	745	380	115.973
Eignarhaldsfélög	-	33.922	5.346	-	68	39.336
Verslun	11.289	31.677	1.311	32	-	44.309
Þjónusta	11.898	62.862	9.514	162	209	84.645
Upplýsingatækni og fjarskipti	355	25.834	168	19	83	26.459
Iðnaður	2.860	11.827	1.258	54	29	16.028
Landbúnaður	1.122	5.843	593	-	-	7.558
Annað	-	-	-	-	17	17
Samtals	199.702	619.918	88.641	1.270	1.844	911.375

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

43. Útlán og aðrar kröfur án vanskila eða sértækrar virðisrýrnunar (framhald)

	Lánshæfiseinkunnir					Bókfært virði brúttó
	10-7	6-4	3-1	0	Engin einkunn	
31. desember 2016						
Lánastofnanir	20.408	-	-	-	-	20.408
Opinberir aðilar	6.448	3.029	32	5	-	9.514
Einstaklingar	112.366	154.564	36.527	339	914	304.710
Fyrirtæki	35.410	423.118	41.078	1.274	777	501.657
Sjávarútvegur	12.655	105.283	4.869	35	-	122.842
Byggingarstarfsemi	257	65.878	7.442	8	72	73.657
Fasteignafélög	172	97.199	8.154	884	341	106.750
Eignarhaldsfélög	-	34.503	4.769	-	245	39.517
Verslun	9.976	27.667	2.978	253	21	40.895
Þjónusta	6.947	53.077	9.254	42	54	69.374
Upplýsingatækni og fjarskipti	227	18.583	358	12	-	19.180
Iðnaður	4.395	13.517	1.789	40	-	19.741
Landbúnaður	781	7.410	1.465	-	44	9.700
Annað	-	1	-	-	-	1
Samtals	174.632	580.711	77.637	1.618	1.691	836.289

44. Útlán og aðrar kröfur í vanskilum en án virðisrýrnunar

Eftirfarandi tafla sýnir bókfært brúttó virði útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinum, sem farið hafa í vanskil með samningsbundnar skuldbindingar sínar sem nemur einum degi eða lengur.

	Vanskil	Vanskil	Vanskil	Vanskil	Vanskil yfir	Bókfært virði brúttó
	1-5 dagar	6-30 dagar	31-60 dagar	61-90 dagar	90 daga	
30. september 2017						
Einstaklingar	2.233	6.518	911	918	938	11.518
Fyrirtæki	3.751	4.253	897	732	2.184	11.817
Samtals	5.984	10.771	1.808	1.650	3.122	23.335
31. desember 2016						
Opinberir aðilar	-	-	-	50	-	50
Einstaklingar	2.459	4.561	3.134	1.241	1.509	12.904
Fyrirtæki	4.932	3.307	1.143	643	1.458	11.483
Samtals	7.391	7.868	4.277	1.934	2.967	24.437

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

45. Útlán og aðrar kröfur eftir atvinnugreinum

Eftirfarandi töflur sýna útlánaáættu og virðisrýrnun eftir tegund viðskiptavina og atvinnugreinum.

	Sérstaklega virðisrýrt							
	Þar af í skilum				Þar af í vanskilum*			
	Bókfært virði brúttó	Ekki sérstök virðisrýrnun brúttó	Almenn virðisrýrnun	Bókfært virði brúttó	Sérstök virðisrýrnun	Bókfært virði brúttó	Sérstök virðisrýrnun	Bókfært virði
30. september 2017								
Lánastofnanir	41.485	41.485	-	-	-	-	-	41.485
Opinberir aðilar	12.621	12.167	(37)	15	(9)	439	(171)	12.404
Einstaklingar	351.356	345.054	(1.269)	1.732	(504)	4.570	(2.136)	347.447
Fyrirtæki	558.781	536.004	(2.642)	13.395	(4.270)	9.382	(5.793)	546.076
Sjávarútvegur	115.816	115.031	(325)	548	(218)	237	(110)	115.163
Byggingarstarfsemi	79.134	77.388	(667)	701	(583)	1.044	(680)	77.203
Fasteignafélög	122.153	118.115	(486)	2.244	(1.050)	1.795	(376)	120.242
Eignarhaldsfélög	40.489	40.094	(266)	119	(67)	276	(248)	39.908
Verslun	47.365	45.630	(173)	827	(184)	908	(459)	46.549
Þjónusta	96.721	88.656	(440)	3.502	(1.123)	4.564	(3.499)	91.660
Upplýsingatækni og fjarskipti	26.624	26.552	(189)	46	(31)	25	(12)	26.391
Iðnaður	22.146	16.634	(81)	5.014	(969)	498	(383)	20.713
Landbúnaður	8.316	7.887	(15)	394	(45)	35	(26)	8.230
Annað	17	17	-	-	-	-	-	17
Samtals	964.243	934.710	(3.948)	15.142	(4.783)	14.391	(8.100)	947.412

	Sérstaklega virðisrýrt							
	Þar af í skilum				Þar af í vanskilum*			
	Bókfært virði brúttó	Ekki sérstök virðisrýrnun brúttó	Almenn virðisrýrnun	Bókfært virði brúttó	Sérstök virðisrýrnun	Bókfært virði brúttó	Sérstök virðisrýrnun	Bókfært virði
31. desember 2016								
Lánastofnanir	20.408	20.408	-	-	-	-	-	20.408
Opinberir aðilar	10.028	9.565	(48)	-	-	464	(198)	9.783
Einstaklingar	326.844	317.614	(1.499)	2.170	(738)	7.059	(3.916)	320.690
Fyrirtæki	537.496	513.139	(2.476)	9.953	(4.446)	14.404	(7.630)	522.944
Sjávarútvegur	124.094	123.314	(145)	326	(71)	452	(250)	123.626
Byggingarstarfsemi	76.897	74.802	(537)	635	(530)	1.460	(867)	74.963
Fasteignafélög	115.922	111.727	(667)	1.717	(817)	2.478	(1.074)	113.364
Eignarhaldsfélög	41.148	40.503	(251)	156	(35)	489	(372)	40.490
Verslun	43.436	41.629	(224)	756	(291)	1.050	(685)	42.235
Þjónusta	80.833	71.762	(401)	3.601	(2.029)	5.471	(3.661)	74.743
Upplýsingatækni og fjarskipti	19.383	19.308	(115)	27	(6)	49	(43)	19.220
Iðnaður	25.535	19.929	(91)	2.695	(632)	2.912	(646)	24.167
Landbúnaður	10.247	10.164	(45)	40	(35)	43	(32)	10.135
Annað	1	1	-	-	-	-	-	1
Samtals	894.776	860.726	(4.023)	12.123	(5.184)	21.927	(11.744)	873.825

*Í vanskilum yfir 90 daga

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

46. Virðisrýrnun útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinir og annarra fjáreigna

	1.1-30.9.2017			1.1-30.9.2016		
	Sérstök virðisrýrnun	Almenn virðisrýrnun	Samtals	Sérstök virðisrýrnun	Almenn virðisrýrnun	Samtals
Staða í upphafi tímabils	(16.928)	(4.023)	(20.951)	(28.200)	(5.457)	(33.657)
Nýtt framlag	(2.367)	-	(2.367)	(4.584)	-	(4.584)
Bakfært framlag	2.671	75	2.746	7.297	1.110	8.407
Framlag á móti afskrift	3.741	-	3.741	6.633	-	6.633
Staða í lok tímabils	(12.883)	(3.948)	(16.831)	(18.854)	(4.347)	(23.201)

	1.1-30.9.2017			1.1-30.9.2016		
	Viðskipta-vinir	Lána-stofnanir	Samtals	Viðskipta-vinir	Lána-stofnanir	Samtals
Nýtt framlag	(2.367)	-	(2.367)	(4.584)	-	(4.584)
Afskrift	(4.647)	-	(4.647)	(7.597)	-	(7.597)
Framlag á móti afskrift	3.741	-	3.741	6.633	-	6.633
Bakfært framlag	2.746	-	2.746	8.407	-	8.407
Innheimt áður afskrifað	1.322	-	1.322	1.743	-	1.743
Gengisbreytingar	98	-	98	-	-	0
Hrein virðisrýrnun útlána og krafna	893	0	893	4.602	0	4.602
Virðisrýrnun, lánastofnanir og aðrar eignir	-	-	0	-	(183)	(183)
Hrein virðisbreyting tímabils	893	0	893	4.602	(183)	4.419

47. Stórar áhættuskuldbindingar

Þann 30. september 2017 voru tveir hópar viðskiptamanna skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar samkvæmt gildandi reglum um stórar áhættuskuldbindingar fjármálafyrirtækja. Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila eru umfram 10% af hæfu fjármagni samstæðunnar. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhættuskuldbinding, eftir mildun útlánaáhættu, vera stærri en 25% af hæfu fjármagni. Neðangreind tafla sýnir stórar áhættuskuldbindingar eftir mildun útlánaáhættu.

	Fjöldi stórra áhætta	Stórar áhættur
30. september 2017		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	1	29.350
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	1	-
Samtals	2	29.350
Hlutfall af hæfu fjármagni		12%
31. desember 2016		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	2	51.310
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	1	-
Samtals	3	51.310
Hlutfall af hæfu fjármagni		20%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

48. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir yfirlit yfir stöður fjáreigna og fjárskulda sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

30. september 2017

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund	Eignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning			Nettó eignir m.t.t. jöfnunar-samninga	Eignir sem ekki falla undir jöfnunar-samninga	Bókfært virði nettó innan efnahags
	Eignir	Skuldir	Nettó	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar				
Afleiður	1.787	-	1.787	(296)	(122)		1.369	-	1.787

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund	Skuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning			Nettó skuldir m.t.t. jöfnunar-samninga	Skuldir sem ekki falla undir jöfnunar-samninga	Bókfært virði nettó innan efnahags
	Skuldir	Eignir	Nettó	Fjáreignir	Afhentar tryggingar				
Afleiður	(962)	-	(962)	296	401		(265)	-	(962)
Skortstöður	(507)	-	(507)	-	507		-	-	(507)
Samtals	(1.469)	0	(1.469)	296	908		(265)	0	(1.469)

31. desember 2016

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund	Eignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning			Nettó eignir m.t.t. jöfnunar-samninga	Eignir sem ekki falla undir jöfnunar-samninga	Bókfært virði nettó innan efnahags
	Eignir	Skuldir	Nettó	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar				
Afleiður	265	-	265	(79)	(46)		140	13	278

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund	Skuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning			Nettó skuldir m.t.t. jöfnunar-samninga	Skuldir sem ekki falla undir jöfnunar-samninga	Bókfært virði nettó innan efnahags
	Skuldir	Eignir	Nettó	Fjáreignir	Afhentar tryggingar				
Afleiður	(1.090)	-	(1.090)	79	117		(894)	(93)	(1.183)
Skortstöður	(546)	-	(546)	-	546		-	-	(546)
Samtals	(1.636)	0	(1.636)	79	663		(894)	(93)	(1.729)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Lausafjánhætta

49. Stýring lausafjánhættu

Samstæðan fer eftir reglum Seðlabanka Íslands nr. 266/2017, um lausafjárlutfall lánastofnana, sem tóku gildi 31. mars 2017 og koma í stað eldri reglna, nr. 1031/2014. Samstæðan fylgir einnig reglum nr. 1032/2014, um fjármögnunarhlutfall í erlendum gjaldmiðlum, auk þess að fylgja leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 2/2010, um bestu framkvæmd lausafjárstýringar hjá fjármálafyrirtækjum. Lausafjárreglur Seðlabankans krefjast þess að heildarlausafjárþekja fyrir samstæðuna sé að lágmarki 100% og að lausafjárþekja fyrir erlendar myntir sé 100%. Reglur um fjármögnunarhlutfall setja 100% lágmarksskorðu um stöðuga fjármögnunarþekju erlendra mynta árið 2017. Samstæðan skilar mánaðarlegum skýrslum um lausafjárstöðu og fjármögnunarþekju til Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins.

Megin mælikvarði lausafjánhættu til skamms tíma er lausafjárþekja sem mælir hágæðalausafjäreignir í hlutfalli af heildar nettó útlæði á næstu 30 dögum miðað við álagssaðstæður. Hágæðalausafjäreignir samanstanda af handbæru reiðufé, sjóði hjá Seðlabanka, eignum sem nota má í endurhverfum viðskiptum við Seðlabanka og erlendum ríkisverðbréfum með 0% áhættuvog. Vænt inn- og útlæði fyrir næstu 30 daga er fengið með því að vigta þá eigna- og skuldaliði sem tilteknir eru við útreikning hlutfallsins með fyrirfram ákveðnum inn- og útlæðisvigtum sem tilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017. Lánastofnanir geta að hámarki gert ráð fyrir 75% af væntu innflæði lausafjár á móti væntu útlæði lausafjár. Þetta er gert til að koma í veg fyrir að lánastofnanir reiði sig um of á vænt innflæði á álagastímum. Töflurnar hér að neðan sýna útreikninga lausafjárþekju:

Lausafjárþekja 30. september 2017	Heild		Erlendar myntir	
	Óvigtað	Vigtað	Óvigtað	Vigtað
1. stigs lausafjäreignir	128.927	128.927	49.299	49.299
2. stigs lausafjäreignir	-	-	-	-
Upplýsingaliðir	28.806	-	10.375	-
Heildarlausafjäreignir	157.733	128.927	59.674	49.299
Innlán	428.579	113.894	46.714	17.859
Lántaka	2.089	2.089	1.129	1.129
Annað útlæði	139.651	21.406	33.276	3.610
Heildarútlæði (0-30 daga)	570.319	137.389	81.119	22.598
Kröfur á lánastofnanir	47.413	35.848	37.152	35.787
Annað innflæði	42.193	20.145	10.891	5.701
Skorða á áætlað innflæði	-	-	-	(24.540)
Heildarinnflæði (0-30 daga)	89.606	55.993	48.043	16.948
Lausafjárþekja		158%		873%

Lausafjárþekja 31. desember 2016	Heild		Erlendar myntir	
	Óvigtað	Vigtað	Óvigtað	Vigtað
1. stigs lausafjäreignir	143.977	143.977	26.221	26.221
2. stigs lausafjäreignir og upplýsingaliðir	28.749	5.589	11.177	5.589
Heildarlausafjäreignir	172.726	149.566	37.398	31.810
Innlán	391.508	123.148	36.126	14.123
Lántaka	2.787	2.787	447	447
Annað útlæði	173.532	31.002	29.879	2.561
Heildarútlæði (0-30 daga)	567.827	156.937	66.452	17.131
Kröfur á lánastofnanir	18.707	16.732	18.680	16.704
Annað innflæði	54.673	23.547	28.642	14.317
Skorða á áætlað innflæði	-	-	-	(18.173)
Heildarinnflæði (0-30 daga)	73.380	40.279	47.322	12.848
Lausafjárþekja		128%		743%

Meðfylgjandi tafla sýnir samsetningu lausafjárforða bankans sem samsettur er af hágæðalausafjäreignum, sem skilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017, sem og af tiltækum útlánum og kröfum á fjármálastofnanir:

Lausafjárforði 30.9.2017	Erlendar myntir	
	Samtals	myntir
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	4.478	1.723
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhaf hjá Seðlabanka Íslands	76.873	-
Erlend ríkisskuldabréf	47.576	47.576
Hágæðalausafjäreignir	128.927	49.299
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	47.413	37.152
Heildarlausafjárforði	176.340	86.451

Annar meginmælikvarði lausafjánhættu til lengri tíma er fjármögnunarþekja. Neðangreind tafla sýnir fjármögnunarþekju í erlendum myntum og fjármögnunarþekju samtals 30. september 2017 og 31. desember 2016:

	30.9.2017	31.12.2016
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	185%	154%
Fjármögnunarþekja samtals	126%	123%

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

50. Veðsettar eignir

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun veðsettra og óveðsettra eigna samstæðunnar 30. september 2017 og 31. desember 2016.

	Veðsett á móti		Óveðsettar eignir	Samtals
	Sértryggð-um skulda-bréfum	Annað*		
30. september 2017				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	78	-	33.079	33.157
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	6.456	153.767	160.223
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	31.049	31.049
Afleiðusamningar	-	-	1.787	1.787
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.410	40.075	41.485
Útlán og kröfur á viðskiptavini	89.646	-	816.281	905.927
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélagum	-	-	1.096	1.096
Rekstrarfjármunir	-	-	5.228	5.228
Óefnislegar eignir	-	-	2.969	2.969
Aðrar eignir	-	-	11.660	11.660
Eignir í sölumeðferð	-	-	4.377	4.377
Samtals	89.724	7.866	1.101.368	1.198.958

	Veðsett á móti		Óveðsettar eignir	Samtals
	Sértryggð-um skulda-bréfum	Skuldabréfum til LBI hf.	Annað*	
31. desember 2016				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	96	-	-	30.662
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	-	8.562	146.892
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	-	26.688
Afleiðusamningar	-	-	-	278
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	-	1.970	18.438
Útlán og kröfur á viðskiptavini	52.810	60.800	-	739.807
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélagum	-	-	-	1.184
Rekstrarfjármunir	-	-	-	5.452
Óefnislegar eignir	-	-	-	2.634
Aðrar eignir	-	-	-	8.093
Eignir í sölumeðferð	-	-	-	7.449
Samtals	52.906	60.800	10.532	986.919

*Annað eru eignir sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann til þess að tryggja uppgjör í íslenska greiðslukerfinu, eignir sem settar hafa verið að veði til þess að tryggja viðskiptalínur, GMRA (e. Global Master Repurchase Agreement) og ISDA (e. International Swaps and Derivative Association) samninga og aðrar veðsetningar af svipuðum toga.

Markaðsáætla

51. Stýring markaðsáættu

Í töflunni hér að neðan er markaðsáætla samstæðunnar 30. september 2017 og 31. desember 2016 tilgreind sem hlutfall af áhættugrunni. Aðlögun á útlánvirði fyrir afleiðustöður samstæðunnar eru reiknaðar með staðalaðferð samkvæmt reglum um eiginfjárröfur.

Áhættuþáttur	30.9.2017	31.12.2016
	% af áh.gr.	% af áh.gr.
Hlutabréfaáætla	1,4%	1,1%
Vaxtaáætla	0,4%	0,4%
Aðlögun á útlánvirði	0,0%	-
Gjaldeyrissáætla	0,7%	0,5%
Samtals	2,5%	2,0%

Í skýringum 55-56 er samantekt á heildargjaldeyrissáættu samstæðunnar innan og utan veltubókar.

52. Hlutabréfaáætla

Hlutabréfaáætla er áhættan á sveiflum í virði á opnum stöðum í hlutabréfum og hlutabréfatengdum fjármálagerningum.

Hlutabréfastöður samstæðunnar í veltubók samanstanda af stöðutöku í skráðum innlendum hlutabréfum vegna viðskiptavaktar, ásamt stöðum í afleiðum á skráð hlutabréf og vörnum vegna þeirra. Stöður samstæðunnar í hlutabréfum utan veltubókar samanstanda af skráðum og óskráðum hlutabréfum vegna eigna- og skuldastýringar. Frekari útlistun má sjá í skýringu 20.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

53. Vaxtaáhætta

Eftirfarandi töflur sýna vaxtaáhattu samstæðunnar. Töflurnar sýna bókfært verð vaxtaberandi eigna og skulda á meðan fjárhæðir utan efnahagsreiknings eru settar fram sem nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar, sjá skýringu 21. Fjárhæðirnar eru flokkaðar út frá dagsetningu samningsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem gerist fyrr.

	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
30. september 2017					
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	33.157	-	-	-	33.157
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	120.209	23.608	3.692	12.714	160.223
Afleiðusamningar	1.787	-	-	-	1.787
Útlán og kröfur á lánastofnanir	41.485	-	-	-	41.485
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	736.905	41.370	66.858	60.794	905.927
Aðrar fjáreignir	10.325	-	-	-	10.325
Samtals	943.868	64.978	70.550	73.508	1.152.904
Fjárskuldir					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(21.946)	-	-	-	(21.946)
Innlán frá viðskiptavinum	(632.300)	(4.869)	(1.612)	-	(638.781)
Afleiðusamningar og skortstöður	(962)	-	(507)	-	(1.469)
Lántaka	(29.947)	(18.364)	(196.506)	(23.036)	(267.853)
Aðrar fjárskuldir	(7.849)	-	-	-	(7.849)
Víkjandi lán	(98)	-	(131)	-	(229)
Samtals	(693.102)	(23.233)	(198.756)	(23.036)	(938.127)
Hrein staða í efnahagsreikningi	250.766	41.744	(128.206)	50.472	214.777
Áhrif afleiðna í áhættuvarnarsambandi	(41.525)	-	41.525	-	-
Hrein staða utan efnahagsreiknings	-	-	-	-	-
Vaxtanæmnibil samtals	209.241	41.744	(86.681)	50.472	
31. desember 2016					
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	30.662	-	-	-	30.662
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	131.569	3.212	10.012	10.099	154.892
Afleiðusamningar	278	-	-	-	278
Útlán og kröfur á lánastofnanir	18.748	1.660	-	-	20.408
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	625.538	100.029	78.192	49.658	853.417
Aðrar fjáreignir	6.528	-	-	-	6.528
Samtals	813.323	104.901	88.204	59.757	1.066.185
Fjárskuldir					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(20.093)	-	-	-	(20.093)
Innlán frá viðskiptavinum	(583.092)	(5.022)	(1.517)	(94)	(589.725)
Afleiðusamningar og skortstöður	(1.183)	(17)	(74)	(455)	(1.729)
Lántaka	(79.316)	(14.009)	(109.785)	(20.834)	(223.944)
Aðrar fjárskuldir	(7.206)	-	-	-	(7.206)
Víkjandi lán	(238)	(150)	-	-	(388)
Samtals	(691.128)	(19.198)	(111.376)	(21.383)	(843.085)
Hrein staða í efnahagsreikningi	122.195	85.703	(23.172)	38.374	223.100
Hrein staða utan efnahagsreiknings	153	(153)	-	-	-
Vaxtanæmnibil samtals	122.348	85.550	(23.172)	38.374	

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

54. Verðtryggingaráhætta (öll söfn)

Verðtryggingaráhætta er áhættan á þeim neikvæðu áhrifum sem sveiflur í vísitölu neysluverðs geta haft á fjárhagsstöðu og sjóðstreymi verðtryggðra fjármálagerna. Talsvert ójafnvægi er milli verðtryggðra eigna og skulda samstæðunnar. Til að mæta þessu ójafnvægi býður bankinn upp á óverðtryggð útlán, verðtryggð innlán, verðtryggðar sértryggðar skuldabréfaútgáfur sem og verðtryggða vaxtaskiptasamninga.

Verðtryggingaráhættu vegna tengingar við vísitölu neysluverðs er stýrt miðlægt innan samstæðunnar af Fjárfstýringu og er undir eftirliti Markaðsáhættu innan Áhættustýringar. Taflan hér að neðan sýnir samantekinn verðtryggingarjöfnuð samstæðunnar sem mismun verðtryggðra fjáreigna og fjárskulda 30. september 2017 og 31. desember 2016.

Bókfært verð	30.9.2017	31.12.2016
Eignir		
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	12.935	10.518
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.660
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	357.257	319.013
Samtals	370.192	331.191
Skuldir		
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(9)	(160)
Innlán frá viðskiptavinum	(102.654)	(102.417)
Skortstöður	(507)	(546)
Lántaka	(43.467)	(20.833)
Víkjandi lán	(141)	(278)
Samtals	(146.778)	(124.234)
Staða í efnahagsreikningi samtals	223.415	206.955
Staða utan efnahagsreiknings samtals	(84)	63
Verðtryggingarjöfnuður samtals	223.331	207.018

55. Gjaldeyrisáhætta (öll söfn)

Samstæðan starfar í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð, nr. 950/2010. Reglurnar kveða á um að gjaldeyrisjöfnuður lánastofnana (hvort sem er skortstöður eða gnóttstöður) skuli ávallt vera innan 15% af eiginfjárgrunni þeirra, í hverri mynt og öllum myntum samandregið. Samstæðan skilar Seðlabanka Íslands daglegum og mánaðarlegum skýrslum um gjaldeyrisjöfnuð.

Nettó gjaldeyrisjöfnuður samstæðunnar 30. september 2017 var +2,1% af eiginfjárgrunni samstæðunnar (31.12.2016: +1,38%).

56. Samþjöppun gjaldeyrisáhattu

Eftirfarandi töflur sýna samantekna gjaldeyrisáhattu samstæðunnar 30. september 2017 og 31. desember 2016. Fjárhæðir utan efnahagsreiknings sýna nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar.

Fjárhæðir sem settar eru fram í eftirfarandi töflu innihalda alla gjaldeyrisamninga á stundargengi 30. september 2017 og 31. desember 2016. Við stjórnun gjaldeyrisáhattu lítur samstæðan á framansagða samninga hvorki sem afleiðueignir né afleiðuskuldir.

30. september 2017	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	752	188	456	31	77	408	1.912
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	24.524	8.554	24.794	-	-	-	57.872
Hlutabréf og eiginfjárgerningar	-	-	2	-	-	29	31
Afleiðusamningar	266	45	1.269	-	-	50	1.630
Útlán og kröfur á lánastofnanir	16.786	603	2.778	106	353	16.802	37.428
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	101.613	5.682	39.871	3.575	3.629	5.598	159.968
Aðrar eignir	882	-	-	-	-	36	918
Samtals	144.823	15.072	69.170	3.712	4.059	22.923	259.759
Skuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(2.034)	(74)	(32)	-	-	(38)	(2.178)
Innlán viðskiptavina	(32.384)	(10.611)	(18.513)	(269)	(657)	(3.875)	(66.309)
Afleiðusamningar og skortstöður	(273)	(130)	(225)	-	-	(26)	(654)
Lántaka	(142.809)	-	(7.994)	-	-	(38.955)	(189.758)
Aðrar skuldir	(635)	(86)	(163)	(15)	(11)	(648)	(1.558)
Víkjandi lán	-	-	-	(46)	(36)	-	(82)
Samtals	(178.135)	(10.901)	(26.927)	(330)	(704)	(43.542)	(260.539)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(33.312)	4.171	42.243	3.382	3.355	(20.619)	(780)
Hrein staða utan efnahagsreiknings	35.376	(4.070)	(39.804)	(3.488)	(3.016)	20.955	5.953
Hrein gjaldeyrisstaða	2.064	101	2.439	(106)	339	336	5.173

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

56. Samþjöppun gjaldeyrisáættu (framhald)

31. desember 2016	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	358	175	287	16	32	225	1.093
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	10.803	6.296	18.426	-	-	-	35.525
Hlutabréf og eiginfjárgæringar	50	-	59	-	-	6	115
Afleiðusamningar	57	56	115	-	-	5	233
Útlán og kröfur á lánastofnanir	10.783	2.075	3.004	302	17	2.502	18.683
Útlán og kröfur á viðskiptavini	93.433	3.808	61.063	4.481	4.058	6.772	173.615
Aðrar eignir	789	-	6	-	-	252	1.047
Samtals	116.273	12.410	82.960	4.799	4.107	9.762	230.311
Skuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(22)	(43)	(32)	-	-	(26)	(123)
Innlán viðskiptavina	(27.390)	(11.648)	(12.558)	(200)	(872)	(3.508)	(56.176)
Afleiðusamningar og skortstöður	(117)	(327)	(498)	-	-	(187)	(1.129)
Lántaka	(98.786)	-	(50.122)	-	-	(24.896)	(173.804)
Aðrar skuldir	(1.118)	(111)	(810)	(2)	(18)	(569)	(2.628)
Víkjandi lán	-	-	-	(48)	(37)	-	(85)
Samtals	(127.433)	(12.129)	(64.020)	(250)	(927)	(29.186)	(233.945)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(11.160)	281	18.940	4.549	3.180	(19.424)	(3.634)
Hrein staða utan efnahagsreiknings	13.989	(238)	(18.631)	(4.490)	(3.063)	19.547	7.114
Hrein gjaldeyrisstaða	2.829	43	309	59	117	123	3.480

57. Gengi erlendra gjaldmiðla

Samstæðan notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem árshlutareikningur þessi nær til:

	30.9.2017	31.12.16	Breyting í %	Meðalgengi 1.1-30.9 2017	Meðalgengi 1.1-30.9 2016
EUR/ISK	125,40	119,20	5,2%	119,33	137,09
GBP/ISK	142,26	139,69	1,8%	137,01	171,82
USD/ISK	106,16	113,05	(6,1%)	106,93	123,37
JPY/ISK	0,94	0,97	(3,1%)	0,95	1,13
CHF/ISK	109,58	111,25	(1,5%)	108,86	125,50
CAD/ISK	84,87	84,28	0,7%	81,89	93,21
DKK/ISK	16,85	16,03	5,1%	16,04	18,40
NOK/ISK	13,33	13,13	1,5%	12,92	14,67
SEK/ISK	13,02	12,44	4,7%	12,45	14,65

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Lykilstærðir samstæðunnar

58. Rekstur eftir ársfjórðungum

Rekstrarreikningur	2017			2016			
	F3	F2	F1	F4*	F3	F2	F1
Vaxtatekjur	14.916	17.125	14.545	16.241	15.528	18.071	14.772
Vaxtagjöld	(6.022)	(6.967)	(6.527)	(7.798)	(6.932)	(7.926)	(7.306)
Hreinar vaxtatekjur	8.894	10.158	8.018	8.443	8.596	10.145	7.466
Breyting á framlagi vegna taps af gengistryggðum útlánunum og kröfum á viðskiptavinum	347	13	755	(5.435)	-	-	-
Virðisrýrnun útlána og krafna	419	(550)	1.024	379	2.144	1.964	311
Virðisrýrnun ábyrgða	-	59	-	319	-	-	-
Hrein virðisbreyting	766	(478)	1.779	(4.737)	2.144	1.964	311
Hreinar vaxtatekjur eftir hreina virðisbreytingu útlána og krafna	9.660	9.680	9.797	3.706	10.740	12.109	7.777
Þjónustutekjur	2.923	2.953	2.795	2.638	2.634	2.487	2.531
Þjónustugjöld	(764)	(637)	(679)	(738)	(619)	(573)	(551)
Hreinar þjónustutekjur	2.159	2.316	2.116	1.900	2.015	1.914	1.980
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	509	1.742	3.263	958	(534)	1.042	289
Hreinn gengismunur	(10)	(518)	(365)	(212)	25	(154)	162
Aðrar tekjur og gjöld	36	355	901	656	864	2.150	1.313
Aðrar rekstrartekjur	535	1.579	3.800	1.402	355	3.038	1.764
Rekstrartekjur samtals	12.354	13.575	15.713	7.008	13.110	17.061	11.521
Laun og launatengd gjöld	3.163	3.654	3.491	3.640	3.096	3.559	3.754
Annar rekstrarkostnaður	2.475	2.477	2.426	2.292	2.230	2.444	2.499
Rekstrargjöld samtals	5.638	6.131	5.917	5.932	5.326	6.003	6.253
Hagnaður fyrir skatta	6.716	7.444	9.796	1.076	7.784	11.058	5.268
Tekjuskattur	(1.648)	(1.572)	(1.395)	(130)	(1.937)	(2.288)	(1.215)
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(880)	(795)	(825)	(703)	(745)	(787)	(738)
Hagnaður tímabilsins	4.188	5.077	7.576	243	5.102	7.983	3.315
Efnahagsreikningur	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.16	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	33.157	32.216	35.826	30.662	52.822	43.997	23.228
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	160.223	162.520	147.992	154.892	168.029	157.898	195.175
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	31.049	30.934	30.868	26.688	30.896	29.042	29.381
Útlán og kröfur á lánastofnanir	41.485	49.292	70.230	20.408	16.835	21.885	15.221
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	905.927	870.483	872.350	853.417	837.494	827.241	814.669
Aðrar eignir	22.740	20.317	19.009	17.641	19.653	21.523	21.255
Eignir í sölumeðferð	4.377	4.866	6.192	7.449	8.073	8.258	7.771
Eignir samtals	1.198.958	1.170.628	1.182.467	1.111.157	1.133.802	1.109.844	1.106.700
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	21.946	23.486	31.613	20.093	41.307	34.643	42.606
Innlán frá viðskiptavinum	638.781	627.954	594.565	589.725	583.715	556.841	545.208
Lántaka	267.853	242.274	244.649	223.944	220.800	220.837	217.658
Aðrar skuldir	26.862	37.441	76.261	24.681	34.913	48.310	31.445
Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	155	155	1.095	1.095	1.514	1.510	1.305
Víkjandi lán	229	374	390	388	407	412	632
Eigið fé	243.132	238.944	233.894	251.231	251.146	247.291	267.846
Skuldir og eigið fé samtals	1.198.958	1.170.628	1.182.467	1.111.157	1.133.802	1.109.844	1.106.700

* Fyrstu þrír árshlutar ársins 2017 og fyrstu þrír árshlutar ársins 2016 voru kannaðir af endurskoðanda bankans

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Lykilstærðir samstæðunnar

59. Lykilstærðir og kennitölur

	2017			2016			
	F3	F2	F1	F4	F3	F2	F1
Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	11,1%	12,6%	16,2%	1,7%	12,5%	17,2%	7,9%
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	6,9%	8,6%	12,5%	0,4%	8,2%	12,4%	5,0%
Eiginfjárhlutfall	26,8%	27,6%	27,4%	30,2%	29,1%	28,9%	31,2%
Hlutfall rekstrarkostnaðar af hreinum rekstrartekjum	48,7%	43,6%	42,5%	50,7%	48,9%	40,8%	55,8%
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildarfjármagns	1,9%	2,1%	2,1%	2,1%	1,9%	2,2%	2,2%
Vaxtamunur	2,5%	2,9%	2,2%	2,2%	2,4%	2,8%	1,9%
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	141,8%	138,6%	146,7%	144,7%	143,5%	148,6%	149,4%
Hlutfall innlána af heildareignum	53,3%	53,6%	50,3%	53,1%	51,5%	50,2%	49,3%
Ársverk í lok tímabils	998	988	1.000	1.012	1.043	1.040	1.063
Hagnaður á hlut	0,18	0,21	0,32	0,01	0,21	0,34	0,14
Vogunarlutfall	18,1%	18,1%	17,7%	20,3%	20,0%		
Lausafjárþekja	158%	183%	158%	128%	140%	123%	134%
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	185%	169%	159%	154%	149%	145%	133%

Lykilstærðir og kennitölur

Skilgreining

Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	Afkoma fyrir skatta / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	Afkoma / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Leiðrétt arðsemi eftir skatta	$(\text{Afkoma} - \text{bankaskattur} - \text{jákvæðar virðisbreytingar} \cdot (1 - 0,26)) / \text{meðalstaða eigin fjár á tímabili}$
Eiginfjárhlutfall	Eiginfjárgrunnur samkvæmt ákvæðum laga (CET1 + AT1 + T2) / áhættugrunnur
Kostnaðarhlutfall	Rekstrargjöld / (hreinar rekstrartekjur - virðisbreytingar útlána)
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildarfjármagns	Heildar rekstrarkostnaður / meðalstöðu eigna
Vaxtamunur eigna og skulda	$(\text{Vaxtatekjur} / \text{meðalstöðu eigna}) - (\text{vaxtagjöld} / \text{meðalstöðu skulda})$
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	Útlán og kröfur á viðskiptavini/ innlán frá viðskiptavinum
Hlutfall innlána af heildareignum	Innlán frá viðskiptavinum/ eignir alls
Ársverk í lok tímabils	Fjöldi starfsmanna í lok tímabils
Hagnaður á hlut	Hagnaður tímabilsins sem tilheyrir hluthöfum/ veginn meðalfjöldi útistandandi hluta
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	Bókfært eigið fé - frádráttarliðir (óefnislegar eignir, frestuð skattinneign)
Viðbótar eigið fé þáttar 1 (AT1)	Eiginfjárgerningar undir þætti 1 aðrir en almennt eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 1 (Tier 1)	Almennt eigið fé þáttar 1 + viðbótar eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 2 (Tier 2)	Samtals eigið fé þáttar 1 + víkjandi lán - lögbundnar niðurfærslur + almenn leiðrétting vegna útlánaáhættu
Vogunarlutfall	Almennt eigið fé þáttar 1 + Viðbótar eigið fé þáttar 1 / (heildareignir + liðir utan efnahags)
Lausafjárþekja	Grunnlausafjáreignir / vænt nettó útflæði næstu 30 daga
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	Tiltæk stöðug fjármögnun / nauðsynleg stöðug fjármögnun